

Glasilo občine Cerknica

Slivniški pogledi

| maj 2023 | letnik 9 | številka 96 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršice | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjce | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osrednek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

3 Uvodnik

4 Intervju

Ivanka Otoničar

7 Fotoreportaža

8 Iz občinske hiše

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

14 Utrip

15 Ljudje med nami

16 Dogaja se

20 Notranjska, obujena in dragocena

22 Dediščina

24 Kultura in kulturniki

26 Naša društva

28 Mladi mladim

30 Šport

Športnik leta: Gašper Urbas

34 Notranjski park

36 Ideja za izlet

37 Gasparijevo leto

38 Obveščamo

41 Javni razpis

42 Razgibajmo možgane

44 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Prejeto iz App Store

NAVOLIJOV Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Pomlad na Cerkniškem jezeru, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4120 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2023
GASPARIJEVO
LETO

Srce in pamet

📷 Ljubo Vukelič

Razmišljam, o kateri temi naj razsvetlim široko bralstvo na vzhodni, zahodni, severni in južni strani Slivnice. Morda bi se pa lotila biokemije, agronomije, ekonomije ... Je že res, da nisem strokovnjak, a za en uvodnik ne bi smelo biti pretežko. Znanja je na spletu več kot dovolj. Še najhitreje bo šlo, če ga poberem kar na družbenih omrežjih. Ker se mi že malo mudi, bom izpustila članke, ko-

mentarji sodelujočih v debati bodo pač morali zadostovati.

Tako gre, a ne? In smo misleci. Še več, smo kritični misleci in to nam daje vso pravico, kaj pravico, dolžnost (!), da o svojem vedenju seznanimo vesoljno občinstvo! Seveda je treba nepoučene in drugače misleče še malo ponižati. Posmehovanje ni dovolj učinkovito. Teme izberemo poljubno, pač glede na dnevno aktualnost. Ne gre tako. Ne bi smelo iti tako. Kritično razmišljanje zahteva znanje, izobraževanje, raziskovanje, razumsko presojo, srčnost, in če je treba, ponovitev poti. Tega naši družbi manjka.

K zapisu me niso spodbudili negativni ljudje z različnih spletnih forumov (v živo jih ne srečujem). Nanje se ne oziram, njihovih zapisov ne komentiram. Hranijo se s pozornostjo,

pustim jih stradati. Ker rada berem, pa so me nazadnje zmotile novice o spreminjanju jezika in deloma tudi vsebine literarnih klasik, ki bi se (pre)občutljivim bralcem danes zdeli žaljivi. Mar res? Bodo res cenzura v literaturi in figovi listi na razgaljenih renesančnih kipih rešili človeštvo?

Mar ne bi, namesto da smo zlagano bolj papeški od papeža, vzgojili razmišljujočo družbo? Bralca, ki bo ob prebiranju književnega dela ugledal preživeto razmišljanje, obiskovalca muzeja, ki bo v umetnini prepoznal značilnosti obdobja, v katerem je nastala? Bomo z molkom res zaščitili mlade pred stereotipi?

Z navidezno uravnilovko ne moremo nikogar naučiti strpnosti, prepoznavanja in sprejemanja drugačnosti. Prej nasprotno. S plašnicami drvimo v svet stereotipov, poneumljanja, odtujenosti, v svet brez razuma, sočutja in sramu. V svet, kjer smo plen. Razmišljajmo! Naučimo razmišljati otroke! Naučimo jih biti človek!

Če ne vemo, kako, se lahko ozremo okoli sebe. Predstaviti ljudi, ki so nam v zgled in navdih, je ena izmed nalog Slivniških pogledov. Zdi se, da smo pri spoznavanju občanov in občank odprli Pandorino skrinjico ali pozabili na besede: »Lonček, stoj!«, pa naj gre za doktorje znanosti ali ljudi, ki si več šolanja, kot je bilo nujno, niso mogli privoščiti. Eni in drugi pa imajo srce na pravem mestu in v glavi zdravo kmečko pamet. Največ, kar šteje. Še je upanje, časa pa ni več dosti.

Maruša Mele Pavlin

Ivanka Otoničar

88-letna Ivanka Otoničar živi na Dolenjem Jezeru, rodila pa se je v Dolenji vasi. Rada živi z naravo, skrbi za gredo in njivo ter popazi na pravnuke. V posebno veselje ji je cvetje.

Zelo mladi ste šli služiti.

Pri hiši nas je bilo šest otrok. Trije so bili od prve očetove žene, trije smo bili od druge. Prva žena mojega očeta je bila Frančiška Mulec - Štentova iz Cerknice. Kmalu po tretjem porodu je umrla zaradi pljučnice. Je bil moj brat France še dojenček takrat. Oče se je potem še enkrat poročil. Moja mama je bila z Radleka, rojena je bila leta 1900, Zgonc se je pisala. Šest otrok nas je bilo in ni bilo denarja, zato smo šli vsi služiti. Od vseh sem samo jaz živa.

Kje pa ste služili?

Jaz sem služila pri Hrovatinovih v Dolenji vasi. Pazila sem fantka in punčko, pometala sem, pospravljala, zakurila, večinoma pa sem se ukvarjala z otrokoma. Za domov so mi dali kruh in med, so imeli čebelnjak. Gospa Hrovatinova me je potem včasih peljala s seboj v Ljubljano, da mi je kaj kupila za obleči. Potem je punčka umrla, so ji rastle gobice v trebuhu. Tako so rekli takrat.

Ravno, ko ste začeli obiskovati v šolo, se je začela druga svetovna vojna.

Ja, zato sem šolo obiskovala na treh krajih. Šola v Cerknici je pogorela. Najprej smo hodili k Šerkotu v Cerknico, drugi kraj je bil tam pri elektrarni, tretji pa v Klamarjevi hiši v Dolenji vasi. Še stoji ta hiša.

Potem ste se pa izučili za šiviljo.

Hodila sem se učiti k Mekindovim v Cerknico. To je tam zraven Cipkovih. Jaz in še Ana iz Zelš, ki je bila pozneje poročena pri Modicovih v Cerknici, sva se skupaj učili. Bilo je res lušno. Smo tudi skuhale vmes, se nismo samo učile šivati. Zelje je bilo tako dobro. Gospa Mekindova je imela dve mašini in tudi likati nas je učila. Meni je rekla: »Znaš pa tako lepo zlikati, še jaz ne znam tako, boš kar ti likala.«

Ivanka Otoničar se je rodila v Dolenji vasi.

Ste imeli doma tudi šivalni stroj?

Ja, mama mi ga je kupila, čeprav ne vem, s čim, ker je bila res revščina. Moj ata je bil osem let v Argentini. Najprej je pošiljal pakete: kavo in različno blago. Enkrat je poslal čokolado. O, kako sem bila vesela. Potem jo pa pokusim, je bila pa grenka. Blago smo potem nesli k mojškri, Šmičava je bila, da je kaj sešila, kavo smo pa vedno prodali, da smo kaj zaslužili. Potem kar naenkrat je bilo pa toliko za plačati za te pakete, da je mama pisala očetu, naj ne pošilja več. Oče je želel, da pride eden od nas otrok za njim v Argentino, ampak nihče ni želel za njim. Tam je oče, ko je

Tiste, ki so v Teharje odpeljali, se niso vrnili. Buclava dva, Markcov tukaj čez cesto (op. a. intervju poteka na Dolenjem Jezeru) in naš ata so bili v Argentini. Domov so nas hodili pa partizani ustrahovat. Brat je bil v Javorniku, se je skrival, ponoči je prišel domov po hrano, pa so streljali za njim. So pa veliko hodili k nam in stikali povsod. Kravo so nam odpeljali in še ketno zraven in čisto nič dali. Smo imeli med skrit v koprivah. Pa so ga našli in vzeli. So nas pa kar naprej spraševali: »Kje imate ata?« Hudo je bilo.

» So nas pa kar naprej spraševali: »Kje imate ata?« Hudo je bilo.«

bila vročina, kar zunaj spal. Se je bal, da bi bil na stara leta sam v Argentini, zato nas je vabil. Potem smo šli pa enega v Cerknico vprašat, če oče lahko pride domov. Pa je rekel: »Vaš ata ni nikogar ubil in lahko pride domov.« In je prišel.

Kako pa to, da je šel v Argentino?

Je bil na Rakeku pod zaščito in potem so bežali. Saj niso vedeli, kam gredo.

Imate pa na steni spomin na svojega ata v njegovem portretu, ki ga je narisal Lojze Perko.

Moj ata in Lojze Perko sta bila velika prijatelja. Lojze je velikokrat prišel k nam, najraje zvečer, ko smo že spali. Ata je spal v hiši, otroci pa v kamri. V hiši je bilo majhno okence in Perko je potrkal ter rekel: »Jože, a spiš?« Perko je rad pokramljal z očetom. Morda ga je zato upodobil.

Ko ste bili mladi, ste radi plesali. Ste hodili na veselice?

O Marija, v Dolenji vasi smo imeli veselico pri Ribčavem Toniju, godec je

prišel s harmoniko. Če je bila kakšna hiša frej, smo šli kar noter. Pa plesali.

A ste se dekleta kaj posebej urejala za veselice?

Ja, lase smo si navijale na papirje in na cunjice.

Kdaj ste prišli na Dolenje Jezero?

Jaz sem Mežnarjeva iz Dolenje vasi, moj mož Jože je bil pa Brešč, prav tako iz Dolenje vasi. Po poroki sva živela v Dolenji vasi v Primšarjevi hiši. Še stoji, je ni težko prepoznati, ima kolono. Oče mojega moža je bil doma z Dolenjega Jezera, Pocinov. Se je potem priženil v Dolenjo vas. Brat mojega tasta in njegova žena, torej Pocinova z Dolenjega Jezera, sta imela štiri fante, a so med vojno vsi štirje umrli. Ker sta imela tri hiše, sta eno dala meni in mojemu možu. Tako smo mi prišli na Dolenje Jezero. Takrat sem imela že Jožeta in Ireno, potem čez deset let se je rodila še Tatjana.

Ko ste prišli na Jezero, ste imeli grede pri nasipu?

Ja, to je tam, kjer je zdaj čebelnjak. Blizu Ribiškega kota. Vsaka hiša na Dolenjem Jezeru je imela svojo gredo. Meni jo je odstopila Pocinova teta. Če je bila velika voda, smo kar s čolnom gnoj peljali tja. Tam sem pa posejala kapus, solato, posadila sem malo krompirja, da sem imela za sv. Petra, ko je na Dolenjem Jezeru žegnanje. Enkrat sem šla pa dopoldne, pred kosilom, po solato na Grede. In vidim tam mojega nekdanjega majstra z Bresta, so ribe tam v tistih skalah lovili, pa mi je dal enega velikega krapa. Ogromen je bil. Kar v firtih sem ga zavila.

Kako ste pa pripravili ribe?

Največkrat smo jih spekli, ščuke pa krape pa tudi posušili. Potem smo jih popekli kar na šporgetu ali na omletarici (op. a. ponvi), pokapljane z oljem. To je bilo dobro. Še boljši so bili pa raki.

A ste jih sami lovili?

Jedla sem jih še takrat, ko sem bila še v Dolenji vasi. Moj oče in še dva inženirja iz Ljubljane so čistili Karlovico. Z Mežnarčkovu Ivanka sva atu nosili malico, tam nama je pa ata nabral rake. Ko sva prišli domov, jih je mama brž pripravila. Kako so bili fini.

Kaj pa drsali – ste kdaj?

Rada sem se drsala z dilcami ja. Jih imam še. Ampak nisem drsala na Cerkniškem jezeru. V Dolenji vasi smo se drsali. Pod brvjo je šlo! Na jezeru se pa nisem. Tudi kopala se nisem. V Dolenji vasi smo bili pa skozi v vodi. Kopali smo se pod brvjo, to, ki je zraven Farbarjevih.

Prej ste omenili, da ste delali na Brestu.

Ja, sedem let in pol sem bila zaposlena. Najprej smo želele, jaz pa še nekaj deklet iz Dolenje vasi, delati na Brestu. In so rekli: »Pojdite najprej v Martinjak, potem

»Preveč denarja je gorje.«

vas bomo pa vzeli na Brest.« In je bilo res tako. To je bilo pred poroko. Konec oktobra 1960 sem se poročila. Potem po poroki sem pa še nekaj časa delala, ko sem imela prva dva otroke. Ker nisem imela varstva, sem pa pustila službo. No, najprej sem nekaj časa delala še štiri ure. Sestra mojega moža mi je veliko pomagala z varstvom, dokler se ni poročila. Potem je šla pa v Rakitno.

Kako ste pa hodili v Martinjak?

Smo se vozile s kolesom, so bile še druge iz Dolenje vasi, ne samo jaz. Pa smo šle po cesti in kar naenkrat slišimo glasove. So nas hodili fantje strašiti, tam pri Lipah. Kako smo bežale. Še zdaj pa ne vem, kateri so bili. Delo je bilo pa različno. V Martinjaku sem najprej

brusila stole. V Cerknici sem delala pa na pant žagi. Enkrat pa delam in kar naenkrat žaga počí. Sem kar obstala. Saj niti ustaviti nisem znala, tako sem bila pretresena. Je prišel en majster in mi je ustavil. Kaj bi se zgodilo, če bi mene tista žaga udarila? Še dobro, da je bila zaščitena. Sva delali ponoči s Kusavo Maro. Nad žago pa ura. Je pa Mara kar rdečo ruto dala čez, da nisva kar naprej gledali, koliko je ura. Enkrat se mi je pa nesreča po vratarjevi neumnosti naredila. Je prišel vratar iz Martinjaka. Imel je velikega psa. In je ta vratar rekel psu: »Daj jo.« Tisti ogromen pes pa s taco mene na ramo. In me je opraskal po obrazu. Pa je rekel vratar: »V Martinjaku sem ga dal čuvaju, pa so mi ga spridili.« Potem je pa ta vsak dan prišel k meni. »Kako je Ivanka, boš šla kaj k zdravniku?« Hvala Bogu se je pa lepo pozdravilo.

Poleg službe ste še kmetovali.

Ko smo prišli na Jezero, smo imeli samo eno telico. Mož jo je dobil od doma. Potem smo pa sčasoma redili še pujse. Sem jih prodajala. Enkrat sem prodala eno pujso 200 kg veliko. Potem enkrat drugič pa pridem domov, pa ni bilo pujse doma. Pa je ležala pod sosedovim kozolcem.

Krave ste pa na Dolenjem Jezeru skupinsko pasli?

Ja. Kar hitro, ko sem prišla na Jezero, smo začeli skupaj pasti živino. Dokler

Rada skrbi za dom in naravo.

je bilo v čredinkah kaj, se je krave tja gnalo. Ko ni bilo nič več v čredinkah, pa so šle v jezero. Ko je spet zraslo v čredinkah, po dežju, se je spet začelo tam pasti.

Se je zgodaj začelo pasti?

Na začetku je krave pasel še črednik. Šele pozneje smo začeli pasti lastniki krav. Najprej se je začelo pasti ob šestih, potem pa ob sedmih. Ob poldne se je šlo potem krave, ki so imele teličke doma, iskat, potem okoli dveh se jih je gnalo nazaj. Okoli dveh je bilo treba iti tudi natočit vodo. Včasih sem težko odprla tisto

lušno, ko smo nosile mleko. Smo poklepetale. V mlekarni smo imele za rojstne dneve tudi pogostitve, smo spekle piškote in različne sladice. 8. marec smo šli pa vedno k Mulcovim praznovat. Lušno je bilo. Pravi včasih hčerka: »Se spomniš, ko so tistega s karjolo pripeljali domov?« Seveda se.

Na mestu, kjer je bila včasih mlekarna, je bila nekdanja sušilnica sadja. A se še spomnite?

Ja, prej je bila sušilnica sadja tam, ampak jaz se ne spomnim, so pa rekli, da je bila tam.

V posebno veselje ji je cvetje.

pipo. Zvečer smo jih šli pa spet iskat. Sedaj so pa krave cel dan na paši. Približno deset let je tako. Enkrat pa so prišli z avtobusom turisti in so gledali krave, ko so se vračale s paše. Pa vprašajo: »Kako pa vedo, kje so doma?« Pa smo se hecali, da na hišno številko pogledajo. Enkrat smo mi pa kravo prodali v Dolenjo vas. Tam so jo dali past, ona je pa ušla. Prišla je na Dolenje Jezero. Se je še spomnila, kje je doma, in je prišla v naše dvorišče, zarukala in se šla past v čredinke. Potem smo jo pa nazaj peljali v Dolenjo vas. Saj so lepo skrbeli zanjo.

Ste mleko prodajali?

Ja, več desetletij sem oddajala mleko. Najprej smo ga nosili k Skricovim, dokler ni bilo mlekarnice. Potem smo pa vaščani udarniško naredili mlekarno. Ko je bila mlekarna in v njej hladilnik, smo pa dvakrat na dan nosili mleko tja. Je bilo

Ste potem, ko ste prišli na Jezero, tudi še šivali?

Sem, tudi sosedom sem kaj popravila. Sem pa veliko tudi štrikala. Sem imela dva angora zajca. En je bil črn, drugi pa bel. Potem sem pa česala ta dva zajca in predla. Sem imela kolovrat doma. Sem naredila puloverje iz dveh niti: črne in bele. Kakšen pulover sem tudi prodala.

Lansko leto ste za svoj rojstni dan za bližnje organizirali vožnjo z lojtrnikom po Cerkniskem jezeru.

Ja, smo šli na kosilo in potem na vožnjo z lojtrnikom. Nas je skoraj 30, če se vsi zberemo. Imam sina in dve hčerki, sedem vnukov in šest pravnukov. Grem pa tudi rada s prijateljicami k Furmanu. Mozetičeva Marija me pokliče in gremo. Pa malo pojemo in malo popijemo in se poveseimo.

Koncerte imate tudi radi.

Tudi. Večkrat sem šla z nečakinjo Anico v Cankarjev dom. Njena hčerka Heda nas je peljala in iskat prišla. Prifarci so igrali. Njih res rada poslušam. Letos pa sem bila v Cerknici, ko so igrali Jeleni. Je bilo zelo lepo.

Tudi pravnuke popazite.

Ja, mi zaupate (op. a. avtorica intervjuja sem vnukinja intervjuvanke). Jih imam rada, gremo na sprehod. Grem rada tudi sama ven. V nedeljo grem pogosto en krog mimo Mulcovih, po Prešernovi in pridem do tam, kjer je bil včasih Ciril. Potem pa domov. Rada sem zunaj. Raje delam zunaj kot notri. Zdaj sem že pokosila po vrtu. Mi kar gre, samo težko prižgem kosilnico in potem kakšnega moškega prosim tukaj okoli. Večkrat mi pa tudi vnukinja ali pa hčerka pokosita. Zdaj bodo kmalu vršički, pa bom šla nabirat. Pa naredim sirup, da ga dajem pozimi v čaj. Potem bo pa že bezeg za nabirati. Pa na njivo bo treba.

Tudi kmetujete še vedno.

Ja, to pa vsako leto kaj posadim. In v gredi in na njivi. Jeseni pa krompir rada prebiram. Včasih smo pa drugače pobirali krompir. Na njivi na kup, potem pa smo ga tam prebirali.

Svojemu kolesu pravite taksi.

Ja, povsod sem šla s kolesom. Ko se je sin poročil v Martinjak, je začel delati hišo in sem mu šla včasih pomagat. Sem doma skuhala, šla v Martinjak, potem pa nazaj. Velikokrat sem šla v trgovino na Marof, kar tukaj po »Uševku«. Pa v Cerknico. Sem kolo pustila pri hčerki in sem šla po nabavi.

Se pa še peljete s kolesom, a ne?

O ja, bi se, pa mi pravijo, da ni varno. Marca sem šla na obisk k Farbarjevim v Dolenjo vas. Mi je bilo dopoldne dolgčas in sem jo kar mahnila. Pa sem razmišljala, če bi šla s kolesom ali peš. Pa mi je vnukinja rekla, naj grem raje peš.

Kaj pa menite, da se potrebuje za srečno življenje?

Zdravje. Pa sporazum. Če ni sporazuma, ni nič. Tudi denar mora biti. Revščina je huda. Ampak ne preveč denarja. Preveč denarja je gorje.

Avtorica: **Damijana Škrli**

Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Zdaj zaori pesem o svobodi

22. aprila je v Športni dvorani Cerknica potekala osrednja občinska prireditev Zdaj zaori pesem o svobodi, ki obeležuje 24. april – ustanovitev Notranjskega odreda, 27. april – dan boja proti okupatorju, 1. maj – praznik dela, 4. maj – osvoboditev Cerknice ter 9. maj – dan zmage nad fašizmom.

Zbrane je nagovoril predsednik Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja (NOB) Cerknica **Drago Frlan** ter se Občini Cerknica med drugim zahvalil za podporo pri izvedbi proslave.

Slavnostni govornik **Simon Kardum** je v svojem govoru izpostavil tri pesnike, ki so umrli pri 22 letih. Karel Destovnik - Kajuh ter France Balantič sta bila žrtvi vojne, Srečko Kosovel, ki po njegovem mnenju po umetniškem izražanju prekaša tako Kajuha kot Balantiča, pa je umrl naravne smrti. Poudaril je, da berimo Kosovela, pesnika miru.

Nastopili so: učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica – recitatorji in okrog 150 mladih pevcev, Gojmir Lešnjak - Gojc, Komorni zbor Fran Gerbič, Moški pevski zbor Tabor Cerknica, Mešani pevski zbor Bloke, Mešani pevski zbor Kulturnega društva (KD) Rak Rakek, Ženska vokalna skupina Cluster KD Rak Rakek, Zasedba Matilda, Ženska vokalna skupina Sibia Društva upokojencev (DU) Rakek, Ženski pevski zbor (ŽPZ Lipa) DU Cerknica ter Kulturno društvo Godba Cerknica. Program sta povezala **Andreja Buh** in **Miha Razdrih**.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Potrditev odborov krajevnih skupnosti

V četrtek, 13. aprila, je potekala četrta redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica. Svetniki so obravnavali deset točk dnevnega reda.

Potrdili so Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Cerknica za leto 2022, se seznanili s premoženjskopравnimi zadevami, poročili javnih zavodov Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, Vrtca Martin Krpan Cerknica in Zdravstvenega doma dr. Božidarja Lavriča Cerknica za leto 2022. Potrdili so tudi imenovanja v odbore petih krajevnih skupnosti.

Krajevna skupnost Begunje: **Alojzij Švigelj, Anja Turšič Janež, Boris Majerle, Dušan Drobnič, Uroš Milavec, Martin Kranjc, Martin Košir.**

Krajevna skupnost Cajnarje - Sv. Vid: **Klemen Pirman, Danijela Đukes, Ludvik Štrifof, Urban Strle, Marko Nared, Klavdija Pirman, Stane Zalar.**

Krajevna skupnost Cerknica: **Marjan Kusič, Anton Opeka, Franc Šparemblek, Jože Petrovčič, Peter Frece, Joško Cerkvenik, Roman Ris, Miha Belca, Tomaž Žnidaršič, Klemen Krajc, Andrej Mele.**

Krajevna skupnost Grahovo: **Boštjan Telič, Franc Jenc, Ksenija Preželj, Ivanka Logar, Nikita Lunka, Rajko Intihar, Martin Mišič.**

Krajevna skupnost Rakek: **Franc Šivec, Daniel Matičič, Jana Skuk, Drago Frlan, Dragica Udovič, Jeronim Steržaj, Luka Španič, Anja Prelaz, Domen Skuk.** ■

Sprejem nabornikov

V petek, 14. aprila, je v Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni potekal tradicionalni dan odprtih vrat. Gre za že tradicionalni dogodek, s katerim Slovenska vojska svojo dejavnost približa zainteresiranim obiskovalcem in širši lokalni skupnosti. Pika na i pestremu dogajanju pa sta bila sprejem naborniških vozov in seznanitev fantov letnik 2005 z vojaško obveznostjo. Fantje iz občin Cerknica in Bloke so se skupaj popeljali do Postojne, iz občine Loška dolina je krenil en voz, iz občine Postojna pa kar štirje. Na sprejemu v postojnski vojašnici jih je obiskal tudi cerkniški podžupan **Marko Kranjc**. Sprejela sta ga poveljnik polkovnik **Boško Haupt** in namestnik poveljnika podpolkovnik **Darko Peče.** ■

Obisk češke delegacije

18. aprila je župan **Marko Rupar** sprejel delegacijo iz češke občine Dolní Břežany, ki se nahaja v neposredni bližini Prage. Občina je v zadnjih letih dosegla razvojni preboj in je dobitnica številnih nagrad na področju urejanja okolja, ekologije, družbenih dejavnosti in arhitekture. Srečanja sta se na češki strani udeležila dolgoletni bivši član tamkajšnjega občinskega sveta **Iztok Toplak** ter članica občinskega sveta **Jitka Langova**. Udeleženci so si izmenjali izkušnje, direktor Notranjskega parka **Matevž Podjed** je predstavil razvoj varovanega območja, gosta pa sta si nato ogledala še Center za obiskovalce Cerkniško jezero in opazovalni stolp Otočec. Predstavniki obeh občin so se zavzeli za preučitev možnosti prihodnjega sodelovanja. ■

Seznam AED

Avtomatski eksterni (zunanji) defibrilator (na kratko AED) je namenjen nudenju pomoči pri nenadnem srčnem zastoju. Ko električni impulzi v srčni mišici ne delujejo več ali ne delujejo pravilno oz. ritmično, lahko pride do šibkega trzanja srca (fibrilacije). Srce ne poganja več krvi po telesu, celice ne dobijo kisika in hranil, začnejo se kvariti in odmirati. V možganih ta proces poteka zelo hitro, zato možgani ne smejo ostati brez pretoka krvi. Z ustreznim električnim sunkom lahko »prebudimo« srce oz. povzročimo ponovno sprožanje ustreznih električnih impulzov in krčenje srčne mišice. AED tako ob pravilni uporabi in pravočasnem posredovanju lahko rešuje življenja. V občini Cerknica imamo v devetnajstih naseljih skupno 29 AED. Objavljamo aktualni seznam. ■

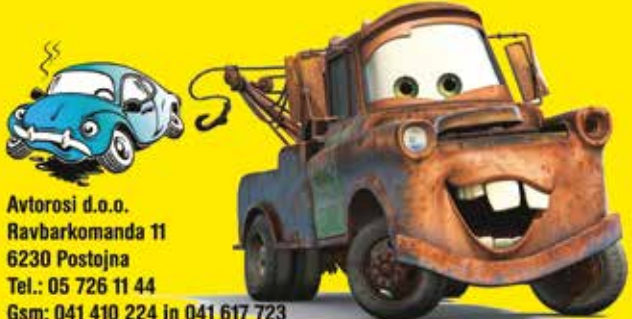

Naselje	Ulica in hišna št.	Opis lokacije	Dostop
Bloška Polica	Bloška Polica 8	Trgovina pri Darji	DA
Cajnarje	Hruškarje 16	PGD Cajnarje	DA
Cerknica	Notranjska cesta 42 b	PGD Cerknica	NE
	Notranjska cesta 42 b	PGD Cerknica	DA
	Cesta 4. maja 63	Kulturni dom Cerknica	DA
	Cesta 4. maja 5 a	Hofer	DA
	Cesta v Dolenjo vas 3	Policijska postaja Cerknica	DA
	Cesta pod Slivnico 24	Mineralka, d. o. o.	DA
Begunje pri Cerknici	Begunje pri Cerknici 25	PGD Begunje pri Cerknici	DA
	Begunje pri Cerknici 67	Jera Mix, d. o. o.	NE
Bezuljak	Bezuljak 21 a	PGD Bezuljak	DA
Dolenje Jezero	Dolenje Jezero 50 b	PGD Dolenje Jezero	DA
	Dolenje Jezero 68	Center za obiskovalce Cerkniško jezero	DA
Dolenja vas	Dolenja vas 54 a	PGD Dolenja vas	DA
Gorenje Jezero	Gorenje Jezero 32	PGD Gorenje Jezero	DA
Gorenje Otave	Gorenje Otave 4	PGD Otave	DA
Grahovo	Grahovo 123	PGD Grahovo	NE
Ivanje selo	Ivanje selo 6	PGD Ivanje selo	DA
Martinjak	Martinjak 8	Stanovanjska hiša	DA
	Martinjak 114	Dom na Slivnici	DA

Naselje	Ulica in hišna št.	Opis lokacije	Dostop
Podskrajnik	Podskrajnik 16	ebm-papst Slovenija, d. o. o.	NE
	Podskrajnik 44	Brobal, d. o. o.	DA
Rakek	Partizanska cesta 8 a	Luxor pub	DA
	Pot v Dele 2 b	PGD Rakek	NE
	Partizanska cesta 7	DS Smith, d. o. o.	NE
Sveti Vid	Sveti Vid 5	PGD Sveti Vid	DA
Osredek	Osredek	Osredek	DA
Unec	Unec 14	PGD Unec	DA
	Unec	ebm-papst Slovenija, d. o. o.	NE
Zelše	Zelše	Skedenj sredi vasi	DA
Žerovnica	Žerovnica 2 a	PGD Žerovnica	DA

Defibrilator je javno dostopen 24 ur.
Defibrilator ni javno dostopen.

RECIKLAŽA VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL

Avtorosi d.o.o.
 Ravbarkomanda 11
 6230 Postojna
 Tel.: 05 726 11 44
 Gsm: 041 410 224 in 041 617 723
www.avtorosi.si

Ena najzahtevnejših jamarskih reševalnih akcij

Pred tedni nas je pretresla jamarska nesreča v novoodkriti Vranjedolski jami nad Dolenjo vasjo. V teh težkih trenutkih se je znova izkazalo, da solidarnost res nima meja.

Kalvarija, ki je trajala 33 ur, se je začela v soboto, 15. aprila, okrog 18.30, ko je kamen prebil čelado izkušene jamarke, ki je utrpela hudo poškodbo glave in nezavestna obležala. Reševalci so ob 19.55 prejeli sporočilo o nesreči, ki ga je iz jame prenesel eden od šestih članov odprave Jamarskega društva Rakek. Štirje jamarji so ostali ob poškodovani jamarki v stopnjastem breznu na globini približno sto metrov. Posebej ganljivo je bilo, da je ponesrečenko brat grel z lastnim telesom, da se do prihoda reševalcev ne bi podhladila. Ravno ohranjanje telesne temperature je v jami najtežje.

Takoj po prijavi nesreče je v jamo odšla prva oskrbovalna reševalna ekipa, ki je poskrbela za postavitve bivaka in oskrbo poškodovanke s toploto, jamarska reševalka pa je v jamo prenesla tudi potrebno medicinsko opremo iz Zdravstvenega doma Cerknica. Ekipa je ponesrečenki nudila najboljšo mogočo oskrbo v danih razmerah vse do zaključka reševalne akcije. Pomoč v opremi je prišla tudi iz Italije.

© Damijan Šinigoj

© Damijan Šinigoj

33 ur reševanja

Jama še ni raziskana, zato je bilo reševanje tudi s tega vidika precej oteženo. Ponesrečenkin brat je po spominu narisal načrt jame, ki je bil ključen za nadaljnji potek reševanja in načrtovanje miniranja. Prehodi so bili namreč preozki, da bi lahko ponesrečenko na nosilih varno spravili iz jame. Miniranje je trajalo deset ur, potekalo je na petih različnih mestih, zanj pa so porabili pol kilograma eksploziva. Vodja intervencije in tudi strokovnjak za miniranje v zaprtih prostorih **Luka Zalokar** iz Jamarskega društva Rakek je povedal, da je bilo od uspeha minerjev odvisno, kako hitro jim bo uspelo razširiti prostor v jami na potrebnih 70 centimetrov. Vendar gre za zelo zahtevno delo, pri katerem je potrebna izjemna previdnost pri nameščanju eksploziva – če ga je premalo, delo poteka prepočasi, če ga je pa preveč, ožino lahko še

zasujejo. »To, kar so ti fantje naredili v desetih urah ... Brez njih bi tako reševanje lahko potekalo tudi 12, 15 ali 18 dni z ročnim ali mehanskim odpiranjem sten,« je povedal vodja Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko **Sandi Curk**, ki v sicer zelo težkem položaju ni mogel skriti zadovoljstva nad pripravljenostjo naših služb zaščite in reševanja. »Lahko smo ponosni, da ima jamarska reševalna služba v svoji sestavi zdravstvene uslužbenke, ki so sposobni priti do ponesrečenca, pa tudi minerje, ki so zagotovili dostop do praktično nedostopne jame,« je povedal.

Teren so pripravljali 29 ur in pol, izvek jamarke na nosilih pa je trajal tri ure in pol, vključno z dvema počitkoma, da so lahko preverili ponesrečenkino zdravstveno stanje. 17. aprila, malo po četrti uri zjutraj, pa smo občani, ki smo z zaskrbljenostjo spremljali dogajanje in se ozirali proti javorniškim gozdovom, slišali zvok helikopterja nad

© Damijan Šinigoj

Cerkniškim poljem, kar je pomenilo, da je reševalcem jamarko uspelo prinesiti iz jame. Njeno stanje je bilo ob izvleku nespremenjeno – bila je v nezavesti, s poškodovano glavo, vendar je bila stabilna in odzivna na bolečinske dražljaje. Še preden pa je bila pripravljena na prevoz v Univerzitetni klinični center Ljubljana, jo je več kot trideset gasilcev po strmem in blatnem terenu v dolžini 300 metrov pomagalo prenesti do reševalnega vozila. Za pot, za katero bi v običajnih razmerah potrebovali deset minut, so zaradi potrebne previdnosti potrebovali 40 minut. Zdravstveno stanje jamarke je zahtevalo čim manj premikanja. Njeno glavo so morali, tudi zaradi ožin in morebitnih udarcev, posebej zavarovati s čelado, sestavljeno iz dveh delov.

Težki pogoji za reševalce

V akciji je sodelovalo 150 reševalcev, od tega je bilo 65 jamarskih reševalcev. Posredovali so reševalci enot Jamarske reševalne službe RS Ljubljana, Postojna, Sežana, Kranj, Novo mesto, Velenje, gasilci Gasilske zveze Cerknica, pripadniki Državne enote za varstvo pred neeksplodiranimi

Facebook

zaščite Cerknica. Njegov poveljnik **Matjaž Knap** je pojasnil, da so ob pozivu morali zagotoviti tudi hrano, elektriko in spalne prostore za reševalno ekipo. Glede na razmere je sreča v nesreči, da se je reševanje končalo brez dodatnih poškodb. Po uspešno zaključeni reševalni akciji so čestitke

Facebook

ubojnimi sredstvi (NUS) Gorenjske in Ljubljanske regije, Regijski štab civilne zaščite za Notranjsko, Občinski štab Civilne zaščite za Notranjsko, cerkniški taborniki, člani domačega Jamarskega društva Rakek ter zdravstveno osebje. Kot je ocenil vodja Slovenske jamarske reševalne službe **Walter Zakrajšek**, je šlo za eno zahtevnejših reševalnih akcij, zlasti zaradi nezvestnega stanja ponesrečenke in ožin. Jamarji, ki so bili vključeni v akcijo, so jama označili za brutalno – s težkim terenom in razmerami v njej. Jama je bila mokra, blatna in hladna, zato so jamarji izkoristili vsak trenutek, da so svoja mokra oblačila in premražena telesa le nekoliko ogreli in posušili. Za tolikšno ekipo ljudi, ki so se v težkih razmerah z naravo borili več kot 30 ur, je bilo treba poskrbeti in jim nuditi vso podporo tudi z vidika osnovnih potreb. Tu se je znova izkazal Občinski štab civilne

za požrtvovalnost in pogum prihajale iz vseh strani, župan **Marko Rupar** pa je povedal: »Nesreča nikoli ne počiva, imamo pa res veliko srečo, da tudi naše službe zaščite in reševanja ne. Spet smo bili priča povezovanju in požrtvovalnosti do skrajnih meja. Hvala vam, ker ste.« Pristojni so 17. aprila v prostorih Gasilskega doma Cerknica organizirali tudi novinarsko konferenco, na kateri so reševalno akcijo predstavili Walter Zakrajšek, Luka Zalokar, Sandi Curk, Matjaž Knap, vodja izpostave Uprave za zaščito in reševanje (URSZR) Postojna **Aleš Klemenc**, poveljnik republiške Civilne zaščite **Srečko Šestan** in državni sekretar za koordinacijo delovanja URSZR **Rudi Medved**. Njihovo delo je zaključeno, zdaj pa so misli in lepe želje vseh usmerjene k Aninemu okrevanju.

Ljubo Vukelič

Problematika OOTT še vedno na dnevnem redu

Kmetijsko prakso ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja (OOTT) morajo izvajati nosilci kmetijskih gospodarstev, katerih trajno travinje se nahaja na okoljsko občutljivem območju (območje Nature 2000, kjer se hkrati pojavljata vsaj dve vrsti oziroma habitatna tipa z oceno slabega stanja ohranjenosti in kjer je kot varstveni cilj zastavljeno povečanje površin travnikov v skladu s Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2014–2020).

Nosilci trajnega travinja ne smejo spreminjati v drugo kmetijsko ali nekmetijsko rabo, vključno z zaraščanjem in oranjem. »Če nosilci kmetijskih gospodarstev površine s statusom OOTT spremenijo ali preorjejo, bodo deležni znižanj izplačil. Prav tako bo moral nosilec najpozneje do oddaje zbirne vloge za naslednje leto zadevne površine ponovno spremeniti v predpisano rabo,« pojasnjujejo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na teh površinah je dovoljeno le rahljanje tal. Prve površine so dobile status OOTT leta 2015, vsako leto pa status OOTT pridobivajo nove. Samodejno dobijo status OOTT tudi površine, ki so že pet let zatravljene. Zanimivo je, da odvzem statusa OOTT, kljub ustreznemu stanju okolja, ni mogoč.

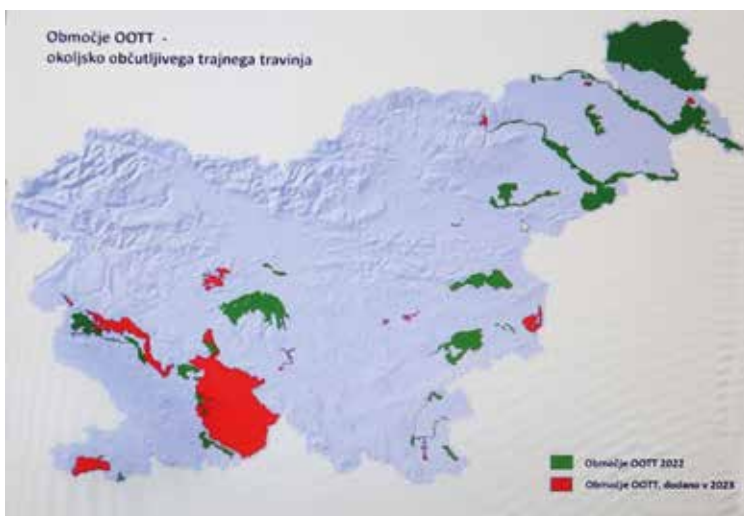
Širjenje območij

Za primerjavo – leta 2015 je bilo 19.400 hektarjev trajnega travinja, leta 2020 pa že 22.141 hektarjev, po novih načrtih naj bi bilo teh površin že 37.000 hektarjev. »V letih od opredelitve območij OOTT in izvajanja omejitev, ki tam veljajo, se je izkazalo, da so območja OOTT zarisana preširoko, velikokrat neutemeljeno. Z vztrajanjem na tako obsežnih strnjjenih območjih določitve OOTT ne bo dosežen cilj varovanja ogroženih vrst in habitatov, saj bodo kmetje obdelavo opustili, mladi se ne bodo mogli odločati za prevzem kmetij in posledično se bodo te površine zasle. Te površine bodo izgubljene tako z vidika varovanja vrst in njihovih habitatov kot tudi z vidika kmetovanja,« so zapisali v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije (KGZS).

S širjenjem območij OOTT se izgublja orna kmetijska zemlja, ki bi bila lahko oziroma bi morala biti namenjena pridelavi hrane. S tem se zmanjšuje možnost razvoja kmetij in pridelave hrane, saj ni mogoče povečati njivskih površin ali vzpostaviti trajnih nasadov, nezmožnost oranja pa prav tako preprečuje ustrezno kolobarjenje, zaradi česar se povečujejo možnosti za razvoj bolezni, škodljivcev in plevelov, kar pomeni manjše pridelke ali pa povečano porabo fitofarmaceutskih sredstev. Vse to pa je seveda v nasprotju s spodbudami za mlade kmetovalce, ki ne bodo mogli izpolniti svojih prevzemnih načrtov, in pa tudi s cilji Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (SKP), na podlagi katerega naj bi država zagotovila dolgoročno prehransko varnost in stremela k povečanju samooskrbe. Slovenija bi morala kot država z enim od najnižjih deležev orne zemlje v Evropski uniji spodbujati setev, saditev poljščin, zelenjave in žit.

Najslabše na Primorskem in Notranjskem

Že sredi februarja se je na izredni seji sestala Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki so se je med drugimi udeležili tudi državni svetnik **Miloš Pohole**, predstavnik Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ljubljana – izpostava Cerknica **Rajko Intihar** ter predstavnika kmetov pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, izpostava Cerknica **Vinko Otoničar** in **Blaž Gerbec**, ki sta bila tudi poglavitna za osvetlitev problematike na državni ravni. S strokovnega vidika jima pomaga tudi doktor agronomije **Primož Oražem** z Blok. Težave z določanjem območij OOTT so predstavili tudi na seji v Državnem zboru RS. Pri tem jim je pomagala tudi poslanka **Iva Dimic**. »Ključno je bilo, da smo na tej seji sprejeli sklep, da bodo po območjih pregledali umeščanje

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

OOTT. In to je imelo veliko težo. Skupine že delujejo, zaenkrat pa ni še oprijemljivih rezultatov,« je povedal Blaž Gerbec.

Predstavniki komisije v državnem svetu pa so sicer že na februarški seji s predstavniki pristojnih ministrstev in kmetijskih organizacij razpravljali o problematiki vedno večjega obsega OOTT. Povod za sklic izredne seje so bila ravno opozorila s strani Kmetijsko-gozdarskega zavoda Nova Gorica in Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ljubljana – izpostava Cerknica glede oteženega kmetovanja zaradi širitve območij OOTT na območju Primorske in Notranjske, kjer je stanje še posebej skrb vzbujajoče. Očitki pristojnim gredo tudi v smeri, da so območja OOTT po državi zelo neenakomerno razporejena, o čemer priča tudi prikaz na zemljevidu.

V Vipavski dolini se območja OOTT širijo celo na intenzivne kmetijske površine, ki so bile v preteklosti meliorirane, urejene z drenažami in tudi z namakalnim sistemom (npr. Vogršček), po novem pa ne bodo več primerne za pridelavo hrane, na območju občine Ilirska Bistrica naj bi imele status OOTT praktično celotne vasi, v občini Cerknica pa so se pod ukrepi OOTT znašla najboljša kmetijska zemljišča, vključno z njivami prve kategorije. Ključni deležniki, med njimi Notranjski park, pa sploh niso bili povabljeni k sodelovanju pri določitvi območij OOTT. V Notranjskem parku so 6. aprila na kmetijsko in okoljsko ministrstvo naslovili tudi pobudo za ureditev OOTT v Notranjskem parku. Kot v pobudi pojasnjuje strokovni vodja Notranjskega parka

Tomaž Jančar, skoraj vsi travniki, ki so bili v Notranjskem parku določeni za OOTT, ležijo v območju Natura 2000 »Notranjski trikotnik« (določeno po Habitatni direktivi) in območju »Cerkniško jezero« (določeno po Ptičji direktivi), ki leži znotraj Notranjskega trikotnika. »Velika večina vrst in habitatnih tipov, ki se jih varuje na teh dveh območjih, je vezana na močvirska in vlažna območja presihajočega jezera, ki meri 2.428 hektarjev. A tu ni zadreg in ne nasprotja interesov. Zaradi močvirske narave območja presihajočega jezera kmetje tu nimajo ambicij preoravanja travnikov in nimajo težav s tem, da se tu na celotnem območju določi OOTT. Podobno velja za pretežno suhe travnike na gričevnatem svetu nad vasmimi na obrobju Cerkniškega jezera. Tam so bili tradicionalno pašniki, zdaj pa so deloma košeni, v manjšem obsegu pašniki, pretežni del pa se je zarastel v gozd. Tu pogojev za preoravanje ni, zato uvrstitev teh površin v OOTT za kmete ni problematična. Problem v resnici nastane le na manjšem delu razglašanih OOTT travnikov, ki so na razmeroma ravnih kmetijskih površinah zunaj območja presihajočega jezera. Na površinah z majhnim nagibom okrog vasi so tradicionalno prevladovali njive, kar se lepo vidi iz karte franciscejskega katastra. Zaradi sprememb v kmetijstvu v zadnjih desetletjih je večina teh nekdanjih njiv

zdaj spremenjena v travnike. Številni od teh travnikov so sicer precej ekstenzivni, a za zagotavljanje ugodnega stanja varovanih vrst in habitatnih tipov večinoma niso ključni,« je pojasnil Jančar.

Kot ugotavlja komisija državnega sveta, so status OOTT dobila kmetijska zemljišča najvišjih bonitetnih razredov, ki so kot taka tudi obdavčena, z novo ureditvijo pa je njihova uporaba omejena zgolj na travinje, saj oranje in obdelava teh kmetijskih zemljišč, ki so zatravinjena že najmanj pet let, ni več dopustno. V komisiji se sprašujejo tudi, kaj so počeli pristojni, da so status zemljišč OOTT podeljevali tako nera-

zumno. Zemljišča OOTT namreč določa vsaka posamezna država članica Evropske unije in ne Evropska komisija. Ob tem so prepričani, da so po temtaku tudi spremembe območij OOTT mogoče, če obstaja nacionalni interes za večjo samooskrbo in prehransko varnost. Je že res, da mora-

mo varovati okolje, k čemur gotovo pripomore tudi ukrep OOTT, vendar bi se ga po mnenju komisije dalo izvajati tudi na kmetijskih zemljiščih, ki niso orna (npr. pašniki, mejnice in pa površine v zaraščanju). Komisija je resorno ministrstvo pozvala, da na območjih OOTT omogoči kolobar, sajenje kulturnih rastlin in pa preoravanje. V KGZS pa apelirajo, da ministrstvo pregleda in preveri način varovanja zaščitenih vrst in obseg območij OOTT. »Območja OOTT naj se opredelijo točno tam, kjer posamezen problem in varovana vrsta oziroma habitat obstaja, ne pa na širših območjih, saj s tem prihaja do nepremostljivih in tudi neupravičenih ovir pri kmetovanju,« pravijo v KGZS in pri tem dodajo, da je nujna večja

prožnost pri opredelitvi in iskanju rešitev za posamezna območja in kmete, ki živijo na teh območjih. Tudi Notranjski park je v pobudi ministrstvom predlagal, da za urejanje območij OOTT v parku najprej oblikujejo interdisciplinarno strokovno skupino, opravijo analizo zemljišč z vidika potreb po preoravanju in kmetijski pridelavi,

analizo seznama varovanih vrst in habitatnih tipov, določijo ciljne površine posameznih tipov trajnih travnikov, na katerih morajo veljati omejitve OOTT, ter uskladijo umeščanje zemljišč OOTT. Kot je potrdil direktor Notranjskega parka **Matevž Podjed**, odgovora na predloge s strani pristojnih v teh tednih še niso dobili.

So se pa konec aprila po nekajtedenski zamrznitvi protestov znova zaostrele razmere med Vlado RS in kmeti. Po protestih kmetov v prestolnici v torek, 25. aprila, je kmetijska ministrica **Irena Šinko** obljubila nova pogajanja po prvomajskih praznikih. Glede Natura 2000 je poudarila, da zmanjšanja obsega trenutno ni mogoče napovedati. Sicer pa naj bi vladni predlog za leto 2023 predvidel prehodno obdobje in individualni pristop do kmetov, ki jih režim plačila Natura 2000 ter širitev OOTT najbolj prizadeneta, prilagoditev območij in določil režima.

» Kot kaže, bodo v tem letu širjenje OOTT občutili predvsem kmetje na Notranjskem in Primorskem.«

» Skoraj 38 odstotkov površin Republike Slovenije je vključenih v območja Natura 2000, kar nas uvršča v sam vrh med državami Evropske unije.«

Taborniki in grozljivo orientacijsko tekmovanje

Prvega aprila (ne, to ni šala) se je naš vod Piškotki odpravil na orientacijsko tekmovanje v Horjul, ki se je začelo pozno ponoči. Tabornice smo bile razdeljene v dve skupini. Kontrolne točke so bile nastavljene visoko v strašnem temnem gozdu. Ob progi so strašili liki iz filma Slender Man. Če še niste gledali filma, vam ga toplo priporočamo – dokler se ne prestrašite. Na poti smo lahko uporabljale baterijo samo tri članice. Ena od nalog je bila znanje Morsejeve abecede, pri kateri smo se zelo dobro odrezale, manj uspešne pa smo bile pri topografskem testu. Ker pa smo prave tabornice, nam je uspelo najti vse kontrolne točke. Ena ekipa je osvojila drugo mesto, druga pa nekaj mest manj. Na tekmovanju spoznavamo nove ljudi in sklepamo prijateljstva, tako da se že veselimo tekmovanja drugega leta.

✉ vod Piškotki 📷 Arhiv RJŠ

Blagoslov traktorjev

V soboto, 15. aprila, je pri gasilskem domu na Uncu potekal prvi blagoslov traktorjev, ki ga je opravil župnik **Gregor Gorenc**. Kljub slabemu vremenu je kar 40 lastnikov iz okoliških vasi pripeljal svoje traktorje, da bodo lahko z njimi vamo opravljali prihajajoča dela na njivah, travnikih in v gozdovih. Dobrodošlico jim je zaželel predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Unec

Luka Urbas, za kratek kulturni program pa so poskrbeli tudi Dragonarji generala Maistra. Z najstarejšim in najlepšim traktorjem se lahko pohvali lastnik **Andrej Beber**, ki je zmagal na izboru.

✉ www.cerknica.si

📷 Ljubo Vukelič

Zahvala

Smo družina s sedemletno deklenco, ki ima presajen organ. Ob rojstvu smo izvedeli, da ima okvaro jeter in da bo potrebovala presaditev. Ker je v Sloveniji takih primerov bolj malo, pošiljajo otroke na operacijo v Italijo.

Po dveh mesecih na čakalni listi je za našo deklenco končno posijalo sonce. 13. novembra 2022 smo prejeli klic, da imajo organ. Zaradi pooperativnih zapletov se je okrevanje v Italiji podaljšalo za pet mesecev. Preživljali smo čustvene trenutke z nenehno menjavo veselja in skrbi. Danes je naša deklenco doma in se že počasi vrača v normalno življenje. Iz srca se zahvaljujemo podjetju Avtoprevoznitvo Janez Petrič z Unca, **Janezu Petriču** in sodelavcem za finančno pomoč, ki so jo namenili naši družini. Hvala vam, ker ste zaznali stisko bližnjega. Kadar te bolezen pahne v tak položaj, je dobro vedeti, da je nekje še nekdo, ki mu je mar zate. Zaradi tega se je vredno boriti, iti in zreti naprej v zdrav jutri. Ste ljudje z veliko začetnico in ljudje, ki s svojimi dejanji podpirate sočloveka. Še enkrat iskrena hvala za vašo nesebično podporo.

David Begič z družino

Čistilne akcije ob dnevu Zemlje

Vlagajmo v naš planet je bilo letošnje geslo dneva Zemlje, ki ga vsako leto, že več kot petdeset let, obeležujemo 22. aprila. Po vsej državi na ta dan potekajo številne čistilne akcije naravnega okolja in tudi v občini Cerknica ni bilo nič drugače. Vreme je bilo več kot naklonjeno posebej koristnim sprehodom. Številni prostovoljci so se v okviru krajevnih skupnosti, organizacij in društev lotili čiščenja bližnje in daljne okolice vasi. Njihov trud smo ovekovečili v Cerknici, Grahovem, Martinjaku, Rakovem Škocjanu, na Rakeku in Bloški Polici. Kljub ozaveščenosti pa prostovoljci iz leta v leto še vedno ugotavljajo, da smeti v naravnem okolju kar ne zmanjka.

✉ www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič, Barbara Šivec

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V aprilu so 90. rojstni dan praznovali **Vincencij Zgonc** iz Lipsenja, **Aleksander Jerič** iz Bezuljaka, **Marija Urbar** z Rakeka, **Stanislav Kržič** s Kožljeka ter **Marija Šivec** in **Ludvik Primožič** iz Cerknice.

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotograf: Ljubo Vukelič

Jože Šlajnar

Jože Šlajnar iz Slivic je prostovoljni gasilec že tri desetletja. Začel je pri pionirjih, nadaljeval kot mladinec, pri 18 letih je že postal operativni gasilec. Kar desetletje je bil poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Unec. Letos je to vlogo predal, v društvu ostal podpoveljnik in prevzel novo nalogo na področju Gasilskega sektorja Rakek: poveljnik sektorja.

Začetkov gasilstva se gasilski častnik Jože še zelo dobro spominja: »Po tekmovanjih smo šli vedno v gostilno Gnezda na Uncu na gosti sok s smetano. To je bilo nekaj najboljšega,« pove. Če so prvi spomini sladki, pa so bile zadnje intervencije precej naporne. Lansko leto je trikrat gasil na Krasu in enkrat pod Socerbom: »Požar na Krasu je bil obsežen in dolgotrajen. Temu primerne so bile tudi naše izmene, ki so skupaj s potjo trajale od 15 do 19 ur.« Poleg tega so bile intervencije na Krasu drugačne od drugih: »Gasilci smo navajeni, da ko rečeš, da potrebuješ vo- do, jo dobiš. Tukaj pa ni bilo tako. Je bilo potrebne veliko samooskrbe. Do- bro, da imamo na ravni Gasilske zveze Cerknica zelo dobro organizirano za naprej. Imamo vedno s seboj za dva- najst ur hrane, gorivo za motorne žage ipd. Tako da smo lahko sa- mooskrbni,« razloži. Jože je sicer na Krasu gasil ponoči, zaradi česar meni, da intervencija vseeno ni bila tako naporna, kot bi bila podnevi, ko so bile tempe- rature zelo visoke.

Kras pa ni edina Jožetova obsežna intervencija. »Po prvem letu mojega pove- ljevanja je prišel žledolom. Na našem območju smo dežurali štirinajst dni. Čez dan smo delali vse, kar je prišlo, ponoči pa le nujne zadeve,« opiše. Iz tega časa se spomni, kako so šli v Planino reševati avtobus, ki je bil ujet pod drevesi. Ko so prišli tja, so bili tudi oni ujeti, saj je v tem času na pot, po kateri so prišli, že padlo kar nekaj drevja. »Žledolomu pa so sledile poplave, tako da si še nismo oddahnili,« nadaljuje sogovornik.

Jože deluje tudi kot prvi posredovalec. V PGD Unec je teh 18. Prvi posredovalec je posameznik, ki praviloma nima zdravstvene izobrazbe in se odzove na poziv dispečerske službe zdravstva ter pride na kraj dogodka z namenom izvajanja ukrepov za ohranitev življenja. »Pokličejo nas ob zastojih srca, hudih krvavitvah, raznih drugih ogrožajočih stanjih. Mi pridemo lahko že pred reševalnim vozilom in

že prej rešujemo,« pove. Nedolgo nazaj je bil na eni taki intervenciji, ko je oseba doživela zastoj srca.

Jože Šlajnar je zaposlen kot tehnolog prometa na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. Poleg gasilstva mu je namreč pri srcu tudi letalstvo. Po gimnaziji se je vpisal na Fakulteto za pomorstvo in promet v Portorožu, a še pred zaključkom je začel opravljati študentska dela na Brniku, kjer je od začetka delal v službi za oskrbo letal.

»Vozil sem traktor s prtljago, stopnice, malo sem bil tudi v sortirnici. Takrat sem spoznal širok spekter dela na različnih delovnih mestih, zato mi je zdaj precej laž- je,« pove. Po diplomskem delu, seveda s področja letalstva, se je na leta- lišču zaposlil in trenu- tno dela kot kontrolor in koordinator oskr- be zrakoplovov. »To pomeni, da je letalo pod mojo kontrolo od pristanka in dokler ponovno ne vzleti. Od- govoren sem za vse iz- račune,« pove. Doda, da prav zaradi visoke odgovor- nosti ne more dela končati ob zaključku izmene, temveč mora počakati, da letalo vzleti in lahko odda poročilo oziroma dokumente, za katere je v polnosti odgovoren tisti, ki je

izračune opravil. To mora biti samo ena oseba. Pogos- to pa se zgodi, da letalo zaradi različnih vzrokov zamuja, zaradi česar se tudi njegovo delo podaljša. Ni pa služba na letališču Jožetova prva v prometu. Pred tem je namreč delal na Darsu, kjer je dobro spoznal cestni promet.

Ko Jože ni v službi ali pri gasilcih, z očetovo pomočjo izdeluje otroška igrala različnih barv in oblik, pa tudi brunarice, pasje ute, tudi nekaj ptičjih hišic je naredil: »Začel sem pred leti zaradi svojih otrok, potem pa se je kar nadaljevalo.« Najprej je izdeloval otroške postelje, a se je potem preusmeril na zunanji program.

Če še kaj časa ostane, ga zelo rad preživi s partnerko **Janjo** in otrokoma: **Teo** bo letos dopolnil štiri leta, **Nik** pa sedem. Z Janjo se rada skupaj predajata športu in obiskujeta tekaške prireditve ter hodita v hribe.

V počastitev žensk

✍ Cveta Levec 📷 Zdenka Zakrajšek

Bil je 21. marec. V prostorih Društva upokojencev se je ob 17.00 sončnega dne zbralo nekaj članic, da bi skupaj praznovale 8. marec, prihod pomladi in materinski dan. Ob prihodu so naše gostje namesto nageljna dobile lično vrečko, ki jo je izdelala **Romane Strle**, s posušeno sivko, ki je močno dišala po poletju in morju. Ko nam je Ženski pevski zbor Lipa pod vodstvom **Gertrude Zigmund** zapel pesem Pa se sliš od Sv. Vida zvon, je med nas prišla gostja, ki se je tam rodila. Prav njej, spoštovani **Danici Kočever**, je bila namenjena tudi njena najljubša Kje so tiste stezice. Med pripovedovanje njenih spominov smo vpletali tudi recitacije in druge Lipine pesmi. S pesmijo Maj (V spomin prerano umrli materi) smo počastili notranjskega pesnika Antona Gasparija, od čigar rojstva je letos v januarju minilo že 130 let. Naj bodo vse ženske, vse mame na svetu (tudi v Cerknici) srečne, naj se jim izpolnijo vse lepe sanje! Naj živijo brez gorja, brez strahu! Naj bo kruh, ki ga mesijo za svoje najdražje, kvašen z ljubeznijo! Naj naše babice pojejo o pomladi na svoji zemlji, v dolini miru, pod svobodnim soncem! ■

Z aktivnostmi je življenje lažje

✍ Ivanka Bajt

Društvo psoriatikov Slovenije – Podružnica Notranjsko-Kraška ima sedež v Postojni, pa vendar se trudimo, da organiziramo dejavnosti v vseh devetih občinah, od koder prihaja naše članstvo. Vsak mesec izvedemo rekreativni pohod ali pa se udeležimo dogodkov, ki jih pripravijo druga društva v regiji. V začetku aprila se je tako nekaj naših članov udeležilo Maistrovega pohoda na Uncu. Prehodili smo pot od gasilskega doma do Unške koliševke. Ker je bila okolica jame še mokra in spolzka, smo si jo ogledali le z vrha in šli naprej po poti do gradu Haasberg v Planini. Tam nas je čakalo okrepčilo. Malo smo si oddahnili in se vrnili na Unec, kjer nas je pred gasilnim domom čakala malica.

18. marca smo imeli na kmečkem turizmu Jenezinovi v Ilirski Bistrici zbor članov podružnice Notranjsko-Kraška. Pregledali smo poročila za leto 2022 in tudi potrdili plan za leto 2023.

V začetku maja načrtujemo pohod po Strunjanski dolini, po poti Parenzana, konec meseca pa se bomo družili na tradicionalnih športnih igrah, ki bodo letos potekale v Celju. Psoriza nam nekako kroji življenje, pa vendar je veliko odvisno tudi od tega, kako sobivamo z njo. Zagotovo pomaga, če smo aktivni in zadovoljni. ■

Občni zbor DU Rakek

🌐 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

14. marca so se v večnamenski dvorani novega Doma zaščite in reševanja z medgeneracijskim centrom Rakek na občnem zboru zbrali članice in člani Društva upokojencev (DU) Rakek, ki se lahko pohvali z vrsto humanitarnih, športnih, kulturnih in družabnih dejavnosti, kar so dokazali tudi s spremljevalnim programom.

Predsednik DU Rakek **Franci Albreht** je poudaril, da se vodstvo DU trudi, da bi program čim bolj prilagodilo željam in potrebam članov ter jim s ponujenimi aktivnostmi prineslo obilo zadovoljstva in lepih trenutkov tudi v tretjem življenjskem obdobju. Konec leta 2022 so bili v DU Rakek vključeni 603 člani, starejših od 90 let je bilo 30. Njihova najstarejša častna članica **Marija Frlan** je letos dopolnila 103 leta. »Pristopilo je 43 novih članov, 13 pa jih je izstopilo. Žal pa se je med letom od nas za vedno poslovilo 18 naših upokojencev,« je povedal Albreht.

Občnega zbora se je udeležil tudi podžupan občine Cerknica **Domen Petan**, ki je poudaril: »Moja vrata in vrata občinske uprave so tako za DU Rakek kot tudi za vse druge organizacije v občini vedno odprta, si bom pa še naprej prizadeval, da dobro sodelovanje še nadgradimo.« ■

Izlet v Idrijo

☞ Boža Vesel ☞ Olga Smodila

Članice in člani Društva upokojencev Rakek smo se konec marca z avtobusom odpeljali proti Idriji, ki je znana po idrijski čipki, okusnih idrijskih žlikrofih in rudniku živega srebra. Sprehodili smo se skozi staro mestno jedro in prisluhnili lokalnemu vodiču. V Rudniškem gradu smo si ogledali stalno razstavo o rudniku živega srebra, razstavo mineralov ter razstavo o zgodovini delovanja idrijskih klekljaric in razvoju čipkarstva. V gostišču so nam postregli nepogrešljive in izredno okusne idrijske žlikrofe. Peš smo se odpravili do rudniške topilnice, ki je danes preurejena v muzej živega srebra. Podučili smo se o načinih uporabe živega srebra in skozi interaktivno predstavitev tehnik žganja živossrebrove rude spoznali, kako so v petstoletni zgodovini v žganih pečeh pridobivali živo srebro. ■

Obisk domačih živali

☞ Anja Purkart ☞ Biserka L. Nelec

V DEOS, Centru starejših Cerknica so nas obiskali petelin, kokoška, piščančki, ovčki, kozliček in kuža. Stanovalci so bili posebnega obiska tako zelo veseli, da so nekateri od sreče kar zajokali. Živalce so objemali, poljubljali, božali, niso se mogli načuditi ljubkosti teh prisrčnih bitij. Pozitiven učinek druženja z živalmi je bil takoj viden – stanovalci in zaposleni so bili vidno srečni, veseli, predvsem pa umirjeni in sproščeni. Obisk živali je potekal v okviru projekta Kmetija kot terapevtski prostor, ki je sofinanciran s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Živali pa so v DEOS na obisk pripeljali s partnerskih kmetij – kmetija Jernejevi, kmetija Frank in kmetija Volk. Dogovorili smo se, da nas kmalu spet obiščejo. ■

KANU SAFARI.

IZPOSOJA KANUJEV • CERKNIŠKO JEZERO

SOBOTA, NEDELJA, PRAZNIKI
od 10. do 18. ure
med tednom pokličite 051 30 76 80

- KANU IZLETI
- TEAM BULDING
- ROJSNODNEVNI KANU IZLETI

KAM PA TOKRAT NA POČITNICE?

FIRST MINUTE

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA

MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

tur servis

TUR SERVIS • CERKNICA • CESTA 4, MAJA 50, CERKNICA • TEL. 01 70 50 560 • 051 30 76 80
INFO @ TUR.SERVIS.SI • WWW.TUR.SERVIS.SI
PRODAJAMO IN ZASTOPAMO

Pohod okoli Kočevskega jezera

Boža Vesel Olga Smodila

Člani Društva upokojencev Rakek smo se 11. aprila z avtomobili odpeljali čez Bloško planoto na Kočevsko, kjer se le streljaj od središča Kočevja nahaja Kočevsko ali Rudniško jezero. Je umetno jezero, ki je nastalo na območju nekdanjega rudnika rjavega premoga. Okoli jezera je speljana krožna naravoslovna učna pot, po kateri smo se sprehodili. Položna pot nas je vodila mimo opuščenih objektov nekdanjega rudnika, čez obsežna travnata pobočja, poraščena z močvirskim rastjem. Pokrajino dopolnjujejo elegantne bele breze, ki posamično ali v manjših skupinah rastejo ob poti. Jezero z urejeno plažo in lesenimi pomoli postaja vse bolj priljubljeno za obiskovalce, zlasti v poletni kopalni sezoni. Posedeli smo v bližnjem gostišču in se podprli z dobro malico. Na poti domov smo se zapeljali še do Nove Štife, ki velja za enega najbolj priljubljenih ciljev romarske poti na Dolenjskem. Ogledali smo si cerkev Marijinega vnebovzetja, biser baročne arhitekture z nenavadnim osmerokotnim tlorisom in obodnimi arkadami ter razkošno notranjostjo. ■

Šolska jablana

Marjeta Turšič Robert Kužnik

31. marca so učenci Podružnične šole Maksim Gaspari Begunje dobili v varstvo in skrb staro jablano pri balinišču v Begunjah. Ker jablana raste na občinskem zemljišču, jo je šola simbolno predal župan **Marko Rupar**. Učenci so dogodek popestrili s pesmijo in recitacijo. Dogodka sta se udeležila tudi predstavnika Turističnega društva (TD) Menišija **Martin Košir** in **Robert Kužnik**, saj bo učencem TD pomagalo pri skrbi za jablano. Društvo je v marcu v sodelovanju s Kmetijsko-gozdarsko zbornico, Zavodom Ljubljana organiziralo rez sadnega drevja. Specialistka za sadjarstvo **Alenka Caf** je na šolski jablani strokovno prikazala rez sadnega drevja ter odgovarjala na vprašanja in dileme občanov glede obrezovanja sadnega drevja. Dogodka so se udeležili tudi učenci podružnične šole. Alenka Caf bo v začetku julija ponovno obiskala jablano in si ogledala, kako se je odzvala na reze. Jablana in prostor ob njej bosta služila v izobraževalne namene kot učilnica na prostem. Kitajska modrost pravi: »Kar slišim, pozabim. Kar vidim, si zapomnim. Kar naredim, razumem in znam.« To je osrednja ideja izkustvenega učenja, ki ga skušamo kar najbolje vključiti v pouk. Učenci na tak način razvijajo spoštljiv odnos do narave. Vsi se že veselimo jeseni in upamo, da se bomo lahko posladkali s sadovi naše šolske jablane. ■

Počitniško varstvo

Sara Smaić arhiv centra

V Centru za mlade Petka izvajamo ustaljene dejavnosti vsak dan od ponedeljka do četrta in tako bo vse do zaključka šolskega leta. V aprilu smo tako ob četrtnih ustvarjali različne izdelke, v maju in juniju pa bomo še naprej izvajali aktivnosti Ponavljamo angleščino in Učenje slovenščine za otroke priseljence. Obe dejavnosti se odvijata ob sredah – angleščina ob 16.00 in slovenščina ob 17.00.

Za zaključek šolskega leta pripravljamo zanimivo aktivnost z nagradami za sodelujoče, zato nas za dodatne informacije spremljajte tudi na naši FB-strani Center za mlade Petka. V času poletnih počitnic bomo organizirali počitniško varstvo – organizirati želimo tri termine brezplačnega počitniškega varstva za učence od 1. do 3. razreda. Ker želimo imeti varstvo v terminih, ki najbolj odgovarjajo staršem, vas prosimo, da nam jih sporočite na center.petka@gmail.com. Gre za informativne prijave, razpoložljive termine pa bomo razpisali v tem mesecu. Mi se že veselimo preživljanja poletnega časa z učenci, saj se imamo vsako leto z njimi zelo lepo! ■

Postani prostovoljec za lepši jutri

✉ Sara Smaič

V Zavodu Samostojen si sodelujemo pri projektu oblikovanja medregijske prostovoljske platforme Pro-net. Z nekaterimi nevladnimi organizacijami smo že vzpostavili sodelovanje, želimo pa si, da bi se nam pridružili še novi prostovoljci. K sodelovanju vabimo vse zainteresirane posameznike, ki lahko kakšno uro mesečno namenite pomoči drugim – bodisi pri učenju in pomoči otrokom, ki potrebujejo dodatno razlago ali spodbudo, bodisi prek druženja s starejšimi, pomoči pri izpolnjevanju digitalnih obrazcev ali drugih vsakodnevnih opravil. Vabljeni, da se povežete z nami (zavod.samostojen.si@gmail.com, 051 225 656). Z veseljem vam bomo odgovorili na vsa vaša vprašanja ter vas povezali z uporabniki. ■

Dobrote Društva Klasje

✉ Ivanka Bajt

Za nami je že nekaj mesecev leta 2023, pa tudi dobra bera dejavnosti, ki smo jih pripravile članice Društva Klasje iz Cerknice. V pustnem času smo sodelovale z DEOS, Centrom starejših Cerknica za oskrbovance, na rakovski šoli smo imele za francoske učence prikaz peke domačih dobrot, z učenci podružnične šole na Uncu smo pekli pletenice in ptičke za veliko noč, organizirale smo delavnico izdelave košaric in pletenic, v rakovski knjižnici smo pripravile razstavo starih kmečkih gospodinjskih pripomočkov in razstavo ročnih izdelkov članic **Ane Ivančič** in **Antonije Šlajnar**, obiskovalcem blagoslova traktorjev na Uncu smo postregle z domačimi slanimi rogljčki in pečenimi rožicami iz kvašenega testa, v aprilu pa smo v DEOS, Centru starejših Cerknica predstavile še film Od pšenice do kruha. V mesecu maju pa imamo v načrtu delavnico o pripravi štrukljev. Vabljeni! ■

Majsko dogajanje v VGC Cerknica

✉ Sara Smaič

V Večgeneracijskem družinskem centru (VGC) Cerknica je aprila **Lili Mahne** predstavila, na kakšen način lahko vsak izmed nas poskrbi za to, da pri kuhi uporablja lokalne sestavine. Seveda smo bili najbolj navdušeni nad izdelki, ki jih je predavateljica pripravila za udeležence. Redne tedenske dejavnosti pa bomo tudi v maju popestrili z enkratnimi dogodki. 4. maja je v cerkniški osnovni šoli gostoval priznani pedagog **Marko Juhant** in osvetlil problematiko razvjenosti otrok. 18. maja ob 17.00 nas čaka predavanje **Maše Simčič** o popotovanju po Ugandi. 25. maja ob 17.00 pa bomo gostili **Piko Škerlj**, ki bo predstavila novo digitalno platformo DIGI-SCENA. Nedvomno bo na vseh dogodkih zanimivo, zato vljudno vabimo vse, da se nam pridružite! ■

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 7,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec

* več na www.telekom.si

DELOVNI ČAS

PON - PET

8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

SOBOTA

8.30 - 11.30

TelekomSlovenije

Osnovna šola Gorenje Otave (1931–1962), 1. del

Začetki Osnovne šole Gorenje Otave segajo v maj 1931, pouk se je do odprtja nove šolske stavbe odvijal v prostorih Kmetijske strojne zadruge. Šolski okoliš, ki se je odcepil od šolskega okoliša Sveti Vid, je obsegal vasi: Gorenje in Dolenje Otave, Stražišče, Zibovnik, Kranjče, Župeno, Beč, Kržišče in Pikovnik.

Začetki

Šolski zakon, ki je poenotil osnovno šolstvo v okviru jugoslovanske države, je izšel 5. decembra 1929. Otavski otroci so do maja 1931 hodili v trirazredno osnovno šolo pri Svetem Vidu, ki pa so jo zaradi oddaljenosti in vremenskih neprilic, snega in ostrih zim, predvsem tisti iz Dolenjih Otav, Stražišča in Zibovnika, neredno obiskovali.

Jože Zalar, rojen 1889, iz Dolenjih Otav je v Kroniki Otavcev v prvi osebi opisal težko izbojevano pot do nove šole. Ker je bila šola pri Svetem Vidu od nekaterih otavskih vasi oddaljena več kilometrov, so bili Otavci po tedanji zakonodaji upravičeni do lastne šole. Ustanovili so krajevni šolski odbor, v katerega so bili imenovani: Jože Zalar, predsednik, Janez Koščak, blagajnik, oba iz Gorenjih Otav, ter odborniki: Anton Rupar in Jože Rot z Župenega, Anton Lah s Kranjčega, Jože Zalar iz Dolenjih Otav, tajnik je bil učitelj Rudolf Jeletič. Župan pri Svetem Vidu Ludvik Bavdek je povabil komisijo, v kateri je bil sreski glavar, sreski šolski nadzornik Karl Štravs in banski prosvetni referent Andrej Škulj, ter šolski odbor. Ogledali so si prostor v stavbi Kmetijske strojne zadruge, kjer naj bi začasno potekal pouk, ter zemljišče za novo šolo, in bili z videnim zadovoljni.

Kronika enorazredne osnovne šole v Gornjih Otavah se začne s 30. aprilom 1931, na ta dan so šolo, prostor v Kmetijski strojni zadruzi, blagoslovili in odprli. V petek, 1. maja 1931, se

je začel redni pouk, vpisanih je bilo 45 otrok, 18 dečkov in 27 deklic. Prvi učitelj je bil **Rudolf Jeletič**, rojen leta 1905, primorski emigrant, ki je poučeval tudi v šoli pri Svetem Vidu. Učenci so bili razdeljeni v dve skupini, ena je hodila k pouku dopoldne, druga popoldne. Šolsko leto so otavski in vidovski učenci zaključili 29. junija s skupno proslavo, posvečeno Vidovdanu – v Kraljevini Jugoslaviji je veljal za najpomembnejši praznik –, ki pa je bila, po programu sodeč, posvečena predvsem srbski zgodovini. Po maši je sledil slavnostni govor o pomenu Vidovdana, nato so učenci deklamirali Kosovsko devojko in slovensko pesem Kovač ter zapeli Bože pravde, Lijepa naša domovino, Marširala kralja Petra garda.

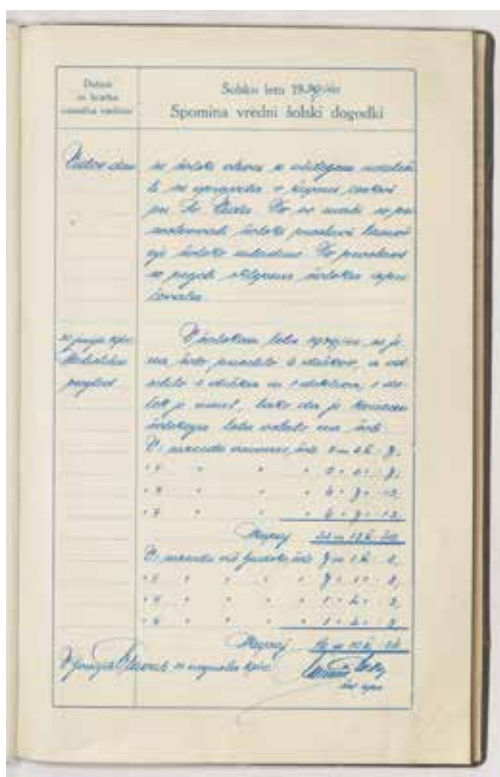
Učitelji

Učitelj Rudolf Jeletič je 21. decembra 1931 zapisal, da je s tem dnem na otavski šoli kot učitelj nastopil **Metod Mervič** (1902–1942), ki je tako kot on pred fašisti iz Primorske, ki je bila pod italijansko okupacijo, pribežal v kraljevino Jugoslavijo in na banski upravi zaprosil za službo ter jo kot učitelj in upravitelj šole začel opravljati v Gornjih Otavah. Mervič je bil rojen v Ljubljani in je o sebi zapisal, da je »politični begunec iz Italije«. Ob nastopu Merviča je bilo v otavski šoli 50 učencev. Mervič ni bil samo učitelj, temveč tudi prizadeven kulturni delavec. Na njegovo pobudo je bilo marca 1932

ustanovljeno prvo Društvo kmetijskih fantov in deklet na ožjem Notranjskem, ki je uprizorjalo tudi gledališke predstave v Mervičevi režiji: Razvalina življenja, Zaklad, Naša kri ... Tudi kmetijsko nadaljevalno šolo, ki so jo odprli v Otavah 11. decembra 1935, je vodil Mervič. Meseca novembra 1941 je na šolo prišel učitelj **Viktor Šinkovec** (1909–1942), ki je poučeval prve tri razrede.

Novo šolsko poslopje, ponos Otavcev

Kot je zapisano v kroniki, je gradnjo šolskega poslopja po svojem poslovdju učitelju Merviču vodil krajevni šolski odbor v lastni režiji. Pri tem so učitelja posebej podpirali predsednik šolskega odbora Josip Zalar, blagajnik Ivan

Naslovna stran kronike, hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana. (ZAL) Zadnja stran kronike, ki jo je pisal Metod Mervič. (ZAL)

Koščak in odbornik Jože Zalar. Šola je bila zgrajena ob finančni podpori kraljevske banske uprave in domačinov, ki so poleg brezplačnega dela prispevali tudi denarno posojilo. Celotni stroški gradnje so znašali nekaj nad 300.000 din. Zidarska dela je opravil Anton Cimperman iz Topola, tesar-ska dela Anton Tekavec s Koroščega, kleparska Alojz Korče iz Cerknice, mizarska, steklarska in ključavničarska dela pa Ivan Škarja iz Cerknice.

15. oktobra 1933 so Otavci odprli novo šolo. Odprtja so se udeležili: zastopnik kraljevske banske uprave Andrej Škulj, sreski šolski nadzornik iz Logatca Andrej Štravs, župan občine Begunje Anton Meden, župan bivše občine Sveti Vid Ludvik Bavdek, učitelji, predstavniki krajevnega šolskega odbora, učenci in občinstvo. Slovesnost se je začela z odprtjem glavnih vrat, ki jih je odklenil in šolo izročil svojemu namenu predsednik krajevnega šolskega odbora Jože Zalar, nadaljevala s petjem šolske mladine, ki je odpela državno himno, govoril zastopnik kraljevske banske uprave, sreskega šolskega nadzornika, župana občine Begunje ter šolskega upravitelja Merviča. Nato so učenci peli in deklamirali, odrasla kmečka mladina pa je uprizorila dve kratki igri.

Odprtje šole Gorenje Otave, 15. 10. 1933, hrani Fototeka Slovenskega šolskega muzeja.

Učni predmeti, šolarji, učni uspeh

Učni predmeti so bili: vedenje, verouk, narodni slovenski jezik, zgodovina, zemljepis, računstvo in oblikoslovje, poznavanje prirode, praktična gospod. znanja, higiena, gospodarstvo – gospodinjstvo, ročno delo, risanje, lep opis, petje, telovadba.

V šolskem letu 1930/31 je bilo vpisanih 46 učencev, od tega je bilo na koncu šolskega leta 9 % odličnih, 22 % prav dobrih, 26 % dobrih, 15 % »slabo« in 28 % »prav slabo«. V šolskem letu 1939/40 se je v osnovno šolo vpisalo 37 otrok, v višjo ljudsko šolo pa 27 otrok, skupaj 64 otrok, ki so bili razdeljeni v dopoldansko in popoldansko skupino, o doseženem uspehu šolarjev ni podatkov.

»Dečji dnevi« za pogozdovanje

Ministrstvo za gozdove in rudnike je leta 1925 sporazumno z ministrstvom prosvete odredilo, da se mora vsako pomlad določiti dan, ko bodo šolski otroci pod nadzorstvom učiteljev in po navodilih prisotnih gozdarskih organov posadili primerno število gozdnih sadik. Otavski učenci so od leta 1931 do 1941 pogozdovali štirikrat, na parcelah so posadili 1250 smrečic.

Dnevi, posvečeni praznovanju, počitnice

V šoli so s prireditvami obeležili več praznikov. Učenci in učitelji so se na začetku šolskega leta najprej udeležili svete maše pri Svetem Vidu, potem so v šoli prisostvovali proslavi. Dan sv. Save so praznovali januarja, Strossmayerjev dan februarja, v maju materinski dan, junija Vidovdan, 1. decembra dan ujedinenja, rojstni dan kralja Petra II. v mesecu septembru. Po smrti kralja Aleksandra I. leta 1934 je bila razglašena »državna žalost, ki je trajala 6 mesecev«.

V šolskem letu 1935/36 se je pouk začel 4. septembra 1935, 6. decembra so priredili Miklavžev večer, na katerem so obdarili vse otroke. Božični šolski odmor je trajal od 13. decembra 1935 do 11. januarja 1936, velikonočni od 9. do 20. aprila 1936. Šolsko leto se je zaključilo 27. junija 1936.

Gorenje Otave, Državna ljudska šola, hrani Fototeka Slovenskega šolskega muzeja.

Vrt, cvetlice, lepota harmonije

Učitelj Mervič se je z ženo **Pavline**, ki je v šoli poučevala ženska ročna dela, in hčerko Metodo preselil v stanovanje v novi šolski stavbi. Okrog šole so uredili sadovnjak in lep cvetlični vrt, ki je bil okras šoli, vzgled otavskim domačijam in prišlekom. Mervič se je v šoli in med Otavci dobro počutil, saj je večkrat dejal, da ne bo odšel iz Otav in da bo tu živel tudi po upokojitvi. V mirno življenje, srečo je udarila vojna in za vedno spremenila življenje ljudi.

Vsepovsod življenje In nenadoma konec, 24. julij 1942

V Bečajevo Kro-niki je zapisano: »Pridi Bečaj po-magat pokopa-vat, Italijani so pobili vse fan-te, nekaj mož in tudi oba učitelja ...«

Spominska plošča na stavbi, v kateri je bila šola. (MH)

Viri in literatura:

1. Černič, R.: Šolska kronika od l. 1941 do l. 1945, 6. 7. 1946, Slovenski šolski muzej, Dokumentacijska zbirka, Mapa šole Gorenje Otave
2. Gena Drašler, marec 2023, ustno
3. Kronika enorazredne osnovne šole v Gornjih Otavah nad Cerknico, 1931–1940, hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana
4. Šivic, A.: Razvoj gozdarstva in lova v Sloveniji, v: Gozdarski vestnik, 1938, str. 73–79
5. Zalar, Jože: Kronika Otavcev, neobjavljen tipkopis, 30. maj 1973

Ogrevanje nekoč

✍️ Štefka Šebalj Mikše

Nekdaj se je hišo ogrevalo s krušno pečjo, manjše sobice pa so bile ogrevane z železnimi pečmi – gašperčki. Z enim od takih se je ogrevala moja prababica Marija Zrimšek. Pečica je visoka 70 cm, premera 25 cm, s podstavkom v višini 10 cm, kurišče je obloženo s šamotom. V zgornjem delu je priključek za namestitev dimne cevi in odvod dima v dimnik. Na pečici se je lahko v manjši posodi še kuhalo. Gašperčki so bili tudi pravokotne oblike, ne le okrogle. Da se je lahko v zimskem času nemoteno ogrevalo s suhimi drvami, jih je bilo treba pravočasno pripraviti. Vsekakor je bilo delo težko, zahtevalo je veliko ročnih opravil. Kako je potekala priprava drv nekdanj, je povedal **Tone Udovič** iz Grahovega. Les za drva se je posekal med mašami, to je od 15. avgusta do 8. septembra, v stari luni, in pustilo, da je listje odpadlo. V tem času pripravljena drva imajo za četrtno večjo kurilno vrednost kot drva, posekana v zimskem času. Za drva so posekali drobna drevesa s sekiro na križ. Pri spravlilu se je drobnejše veje premetavalo ali nosilo v nižji predel gozda. Debelejše se je prav tako ročno spuščalo nižje – s talnim spravlilom. Z vozom se je drva odpeljalo domov. Sledila je priprava polen, debelejši les se je razrezal z žago na stojalu – kobili, drobnejši pa presekali s sekiro na tnalu. Skladovnice drv so bile navadno v pridevku skednja ali pod podaljšano streho hiše, kjer ni bilo oken. Za krušne peči se je napravilo čoke, ki so v peči tleli celo noč. Na domačijah je bila stalna skrb pripraviti suha drva in kuhati tako, da se ne porabi preveč drv. ■

Viri:

Tone Udovič, ustno, Grahovo, april 2023

Francka Zgonc, ustno, Dolenje Otave, april 2023

Žolca – velikonočna jed

✍️ Štefka Šebalj Mikše

Še ne tako davno je bila v velikonočnem času navada iz prekajenih svinjskih ušes, repa, nogic in rilca skuhati žolco. Omenjene sestavine je bilo treba tri dni močiti v vodi, saj so bile zaradi dimljenja trde. Pred kuhanjem jih je bilo treba oprati in dati v svežo vodo. Mesnim sestavinam se je dodalo še sol, česen, čebulo, kolerabo, korenje, lovorov list oziroma glede na navado gospodinje. Kuhati je bilo treba enakomerno, na zmernem ognju, bolje v nižji posodi kot v loncu. Med štiriurnim kuhanjem je voda nekoliko povrela, dolivalo se je ni. Žolco se je kuhalo na veliki petek, poskusiti se je ni smelo. Z žlico ali skodelico se je zajelo malo žolce in postavilo v hladnejši prostor. Če se je žolca hitro strdila, je bila dovolj kuhana. Mesnim sestavinam se je očistilo kosti in skupaj s tekočino porazdelilo na globoke krožnike. Ti so bili lahko težki, porcelanasti, kot je ta na fotografiji. Za okrasitev so dodali kuhana jajčka in zelenjavo, lahko pa le posuli s poprom in narezanim česnom. Žolca se je jedla na veliko soboto, za nedeljo je bilo več boljše hrane. Tudi kakšna hudomušnost se je razvila v zvezi s to jedjo. Pri kakšni hiši na mesnih sestavinah niso temeljito očistili ščetin, tako da je pri jedi tistega, ki je dobil tak krožnik, malo požgečkalo po grlu. Sosedje so se tudi obdarovali s to jedjo. Pri prenašanju so večkrat zamahnili s krožnikom in žolca je obstala v krožniku, ker je bila dovolj strjena. ■

Viri:

Tone Udovič, ustno, Grahovo, april 2023

Francka Zgonc, ustno, Dolenje Otave, april 2023

Avtorica: **Nevena Savić** Fotografinja: **Marija Hribar**

Stota obletnica Puntarjevih dnevnikov

»**Novo leto. Dež 1/2, 1/2 vedro.**« Tako se je glasil prvi dnevniški zapis Ivana Puntarja - Štacnarja, ko je 1. januarja 1923 začel s pisanjem. Kar dve desetletji je zapisoval predvsem dela na svoji kmetiji, skozi različne dogodke in razmišljanja pa povzel tedanje življenje predvsem Unčanov, pa tudi Notranjcev in Slovencev na splošno.

Puntar je bil preprost, a izredno razgledan in napreden kmet z Unca. V svojih dnevnikih poleg osebnih opisuje tudi politične, kmetijske, gospodarske in družbene razmere med obema vojnoma ter začetek druge svetovne vojne. Pisal je redno, vsak dan zelo zgodaj vstal in zapisal dogodke prejšnjega dne.

V knjižni obliki pod naslovom *Moja dela, doživetja in pogledi: dnevnik 1923–1943* so zapisi izšli leta 2009, spremno besedo in prepis izvirnika je prispeval **Franc Perko**. To dragoceno pričevanje, ki vsebuje ogromno podatkov o naši lokalni zgodovini, smo obeležili 3. aprila s spominskim večerom v rakovski knjižnici, kjer že od leta 2016 z Društvom upokojencev Rakek organiziramo večere s krajani z namenom odkrivanja in ohranjanja različnih domačih vsebin.

Ob razlagi Franca Perka smo dnevnike brali **Nevena Savić**, **Liza Perko** in **David Kavčič**. Večera se je udeležila tudi **Ljudmila Modic**, Puntarjeva hči, ki je skupaj s sestro

Silvo Puntar prepoznala domoznansko vrednost očetovih dnevnikov in jih pred leti tudi predala v objavo. Vabljeni k branju.

Binkoštni Pohod

do cerkve sv. Miklavža na Slivnici
s sveto mašo ob 17. uri

Daroval jo bo g. Sandi Osojnik,
župnik v Grahovem.

nedelja, 28. maj 2023

Začetek pohoda:

- ob 15. uri, izpred Tabora v **Cerknici**
- ob 15. uri, izpred cerkve v **Grahovem**
- ob 15. uri, izpred trgovine v **Begunjah**
- ob 14.30, izpred trgovine v **Novi vasi**

www.cerknisko-jezero.si info@cerknisko-jezero.si

Proslava ob 149. obletnici rojstva generala Maistra

Pred domom Prostovoljnega gasilskega društva Unec, pri spomeniku generalu Rudolfu Maistru, je bila 28. marca proslava v spomin na obletnico njegovega rojstva. Poleg polaganja cvetja in priložnostnega nagovora smo obletnico popestrili tudi s kratkim kulturnim programom, na katerem seveda ni smel izostati nastop Pevskega zbora Dragonarji generala Maistra. Proslava se je začela s strumnim vkorakanjem častne straže Slovenske vojske (SV) k Maistrovemu spomeniku.

Na predvečer rojstva Rudolfa Maistra (29. marec 1874, Kamnik) so, po prihodu častne straže SV, pevci Dragonarskega regimenta št. 5, ki jih vodi poklicni tenorist **Jože Oblak**, zapeli ljudsko Slovenec sem. Sledila je slovesna položitev cvetja pred Maistrov spomenik.

Govor, ki ga je napisal **Arne Kozina**, je prebral predsednik Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec (NDDGM) **David Kavčič**. Sledil je kulturni program: **Liza Perko** je prebrala Maistrovo pesem Roženkravt, **David Kavčič** pa njegovo »I, kajpada!«; učenka **Ela Vrhovnik** s Podružnične šole Rudolfa Maistra Unec in učenka **Anja Debevec** iz Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek sta recitirali Koso-velovi Naša pesem in Ko človek bo človeka prepoznal; **Majda Radovič** pa je prebrala svojo pesem Spomini.

Predsednik NDDGM Unec in tajnica **Zvonka Godeša** sta se zahvalila učenkam in vodji unške šole **Neži Zakrajšek** za sodelovanje. Izročila sta ji izvoda knjige Junak za unško podružnico in matično šolo na Rakeku. Zgodovinski roman govori o prelomnih dogodkih med vojno za severno mejo in seveda o generalu Maistru. Knjigo je v izvirnem slogu in kot pisateljski prvenec lansko leto napisal takrat štirinajstletni osnovnošolec (!) **Andraž Babšek** iz Preske pri Medvodah.

Dragonarji so za konec zapeli še Maistrovo bojno pesem V boj. Proslavo je povezovala **Maja Malc**. Udeležili so se

je tudi predstavniki društev TIGR: primorska domoljuba **Dušan Jež** in njegova soproga **Tatjana** ter Postojnčanka **Bruna Olenik**. Unško Maistrovo društvo je nadvse zadovoljno, da se je oživilo sodelovanje z rakovško in unško šolo ter da je proslavi prisostvoval tudi odred mladih unških gasilcev. Ni odveč dodati, da se prihodnje leto obeležujeta dve Maistrovi obletnici: 150. obletnica rojstva in 90. obletnica smrti. Društvo se dogovarja z Občino Cerknica, da bi leto 2024 proglasili za občinsko leto generala Rudolfa Maistra.

Plesonoga spodbuja plesno kreativnost mladih

V Plesonogi spodbujamo mlade plesalke k ustvarjalnosti, izraznosti in utelešanju lastnih zgodb in občutkov skozi gib, ki jih želijo deliti s širšim občinstvom. Tako se vsako leto udeležimo tekmovanja mladih ustvarjalcev Opus 1 (v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti), letos na temo Nekaj lepega. Tekmovanje spodbuja ustvarjalnost in umetniško samozavest; s pomočjo mentorja plesalci ustvarijo avtorske plesne, ki jim priložijo spis o ideji. Na predtekmovanju 17. in 18. januarja na Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji Ljubljana se je s svojimi avtorskimi plesi in dueti predstavilo okrog 200 plesalcev iz cele Slovenije. Plesonogine plesalke so se pod mentorstvom **Jelene Oleami** predstavile s štirimi plesnimi miniaturnimi. Na državno tekmovanje 18. in 19. februarja v Španskih borcih v Ljubljani sta bili uvrščeni dve točki iz Kulturno-izobraževalnega društva Plesonoga. Za avtorski solo ples Nekaj magičnega je **Tjaša Poje** prejela bronasto priznanje. V avtorskem duetu **Vesne Karničnik** in Tjaše Poje S-led-im s-led (na fotografiji) se nam razkrije zgodba o zvokih ledu. Plesni duet je prejel dve priznanji – zlato priznanje v kategoriji S ter posebno priznanje Mladih kritikov iz platforme Ulična kritika. ■

✍ Jelena Oleami 📷 Anka Simončič

V deželi lutk

✉ Alja M. Petrič 📷 Ljubo Vukelič

18. aprila je Javni sklad za kulturne dejavnosti (JSKD), Območna izpostava (OI) Cerknica, v Kulturnem domu Cerknica organiziral regijsko srečanje lutkovnih skupin Osrednje Slovenije, ki so ga poimenovali V deželi lutk. Na dogodku, ki ga je povezoval **Matija Solce**, strokovno pa ga je spremljala **Nika Bezjak**, se je predstavilo pet lutkovnih skupin – Lutkovna skupina srednje vzgojiteljske šole, gimnazije in umetniške gimnazije Ljubljana, Lutkovna skupina Polhki iz Osnovne šole (OŠ) Polhov Gradec, Lutkovni krožek OŠ Miška Kranjca, Lutkovna skupina Kulturno-umetniškega društva Dobrova in Marionetno gledališče Jurček.

Čeprav na območju OI Cerknica trenutno ne deluje nobena lutkovna skupina, pa vodja OI **Alja M. Petrič** upa, da bo uspešno izpeljano srečanje, ki so ga obiskali tudi otroci iz cerkniške in rakovške šole ter Vrtca Martin Krpan Cerknica, spodbudilo domače mentorje k udejstvovanju na področju lutkarstva. V sklopu obuditev lutkarstva je JSKD OI Cerknica organiziral tudi lutkarski natečaj, na katerega so se prijavili Podružnična šola »11. maj« Grahovo, Vrtec Martin Krpan Cerknica in skupina pod mentorstvom **Ivanke Kovšca**, ki deluje v Galeriji Krpan. ■

Plesno popotovanje

✉ Alja M. Petrič 📷 Ljubo Vukelič

Kulturni dom Cerknica je 14. aprila gostil območno plesno revijo, ki jo je organiziral Javni sklad za kulturne dejavnosti (JSKD), Območna izpostava (OI) Cerknica. Na plesni reviji se je predstavilo šest plesnih skupin; štiri skupine iz Kulturno-izobraževalnega društva (KID) pod mentorstvom **Jelene Oleami** in **Neže Jelinčič** in dve iz Kulturnega društva (KD) Rak Rakek pod mentorstvom **Vesne Turšič** in **Špele Gornik**. Revijo je strokovno spremljala priznana plesna ustvarjalka **Tina Valentan**. Nastopile so tudi štiri gostujoče točke (dve iz KID Plesonoga in dve iz Plesnega kluba Evora). Prireditelj je povezovala Jelena Oleami, ustvarjalka, pedagoginja, koreografinja in predsednica društva KID Plesonoga. Kot je povedala vodja OI Cerknica **Alja M. Petrič**, je treba mlade vzpodbujati h globljemu plesnemu izražanju, saj je športni ples na območju OI Cerknica dobro zastopan, medtem ko je nekoliko manj zanimanja za sodobni ples. Vodja OI Cerknica je po pogovoru z mentoricami povedala, da je treba mlade opogumljati za plesno izražanje in ustvarjanje. ■

Nagrade in priznanja Frana Gerbiča

🌐 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Zveza slovenskih glasbenih šol je 5. aprila v Kulturnem domu Cerknica podelila nagrade in priznanja Frana Gerbiča najzaslužnejšim pedagogom, ravnateljem in drugim delavcem, ki delujejo na področju glasbene vzgoje in izobraževanja. Na podlagi razpisa je komisija v sestavi predsednice **Metke Podpečan** ter članov **Radmile Bikić Magdić**, **Erne Lukač**, **Milivoja Matkoviča** in **Iva Bašiča** izbrala dobitnike dveh nagrad in šestih priznanj. Gerbičevi nagradi za življenjsko delo za leto 2023 sta dobila **Alojz Lipovnik** in **Bojan Glavina**. Oba sta s svojim delom v glasbenem šolstvu pustila sled, prvi zlasti v razvoju glasbenega izobraževanja mladih v koroški regiji in v zamejstvu, drugi pa kot ustanovitelj in urednik glasbene revije Primorska sozvočja in ustanovni član Društva klavirskih pedagogov Slovenije. Gerbičeva priznanja za izjemne dosežke na področju glasbene vzgoje in izobraževanja ter glasbenega poustvarjanja so prejeli **Matea Brečko** iz Glasbene šole Slovenska Bistrica, **Nataša Črnogelj** iz Glasbene šole Postojna, **Elizabeta Demšar Zupan** iz Glasbene šole Jesenice, **Monika Krajnc Štih** iz Glasbene šole Frana Koruna Koželskega Velenje, **Lidija Maletič** s Konservatorija za glasbo in balet Maribor in **Borut Vatovec** iz Glasbene šole Koper. Dobitnicam in dobitnikom sta na prireditvi, ki vsako leto poteka v Cerknici, rojstnem kraju skladatelja Frana Gerbiča, po katerem se priznanja imenujejo, čestitala tudi župan **Marko Rupar** in minister za vzgojo in izobraževanje **Darjo Felda**.

Koncertni program so pripravili nagrajenci 52. tekmovanja mladih glasbenikov TEMSIG. Prireditelj je povezovala **Karmen Cestnik**. ■

Kulturno-umetniško društvo Pa-leta praznuje

Spomini sežejo v leto 2002, ko je med ljubitelji lepega vzniknila ideja o druženju ob likovnem ustvarjanju. Ideji je sledilo dejanje. Začeli so se srečevati ob torkih ob 16. uri in tako je še danes. Ob risanju, slikanju in pomenkovanjih se je porodila zamisel o ustanovitvi društva, ki so jo kmalu uresničili. Društvo so poimenovali Pa-leta. Poimenovanje je nastalo iz besed leta in paleta, kar pomeni, da se likovnega ustvarjanja lahko polotiš kadar koli, leta pri tem res niso pomembna.

Prostor ustvarjanja

Vodenje društva je kot prva predsednica sprejela **Ivanka Kranjc**, blagajničarka je bila **Milojka Banjac**, tajnica pa **Snežna Obreza**.

Društveniki so prva dela ustvarili z mentorjem **Jernejem Dolničarjem** na srečanjih v atelje preurejeni garaži članice društva **Marine Klarič**. Ker so se društvu pridružili novi člani, je garažni atelje postal premajhen. Predsednica Ivanka Kranjc je priskrbelo prostor v Podružnični osnovni šoli »11. maj« Grahovo, kjer so ljubitelji slikanja gostovali dve sezoni. Zatem jih je v goste sprejela Galerija Krpan. Tu so ustvarjali nadaljnja tri leta. Nove slikarske navdihe so nato dve leti iskali v Bokalovi hiši, kjer jim je nudila prostor članica **Marija Branisel**. Sledilo je enajstletno sodelovanje z Varstveno-delovnim centrom Postojna, Enota Cerknica. Varstveno-delovni center je društvu odstopil prostor za delovanje, člani društva pa so v zameno vodili ustvarjalne delavnice za njihove varovance. Po zaključenem sodelovanju jih je znova sprejela Galerija Krpan.

Društvo je sodelovalo z različnimi mentorji. To so bile akademske slikarke **Karmen Bajec**, **Špela Brenčič Šemrov** in

Ekipa Pa-letnikov, ki pravi, da nikoli ni prepozno za ustvarjanje.

Stana Sluga Pudobska ter akademski slikarji **Matej David Goljat**, **Tomaž Perko**, **Božidar Strman - Mišo** in **Veljko Toman**. Gonilna sila skupine, ki skrbi za organizacijo delavnic, razstav, sodelovanje z mentorji, dobro voljo in za vse drugo, je že vsa leta **Janez Dragolič**.

Pri odkrivanju likovnega izraza se člani društva spopadajo z različnimi tehnikami. Najpogosteje sta to akril na platnu in akvarel, redkeje olje. Vešči so tudi vrste grafičnih tehnik, v vseh primerih pa je osnova ustvarjanja risba. Prav tako je zelo raznolika tudi njihova motivika, ki sega od tihožitja, krajine pa vse do zahtevnejših – figure in portreta.

Kmalu po ustanovitvi, leta 2006, so začeli organizirati tudi delavnice za mlade in nadobudne likovnike. Že od samega začetka za mlade ustvarjalce organizirajo spomladansko in jesensko likovno delavnico. Leto zaključijo s tradicionalno decembrsko razstavo v Galeriji Krpan. V delavnice se vključujejo otroci iz cerkniške občine, včasih pa tudi iz drugih občin. Skupina mladih ustvarjalcev je starostno zelo pisana, saj so v njej otroci

Društvo je sodelovalo z različnimi mentorji, tudi s slikarjem Veljkom Tomanom (na fotografiji levo).

od osmega do štirinajstega leta starosti. Edini pogoj za udeležbo je veselje do likovnega ustvarjanja in ne likovna nadarjenost. Mentor Mini Pa-letnikov, kot se imenuje skupina, je profesor likovnih umetnosti Jernej Dolničar.

Leta 2018, ko je bil na predlog Slovenije prvič obeležen svetovni dan čebel, so začeli tudi z vsakoletnim projektom Čebela se predstavi. Dvodnevne delavnice za otroke in odrasle organizirajo ob koncu tedna po 20. maju – svetovnem dnevu čebel. Na delavnicah ustvarjajo na temo čebel – izdelujejo sveče iz čebeljega voska, učijo se dela s pirografom, pletenja košaric, kolažne tehnike, slikanja, spoznavajo tehnike izdelave mozaika in vitraja ... Delavnico zaključijo z razstavo in kulturnim programom.

Člani so z neprekinjenim delom v vseh teh letih dosegli velik napredek, kar je podkrepljeno z vsemi razstavljenimi deli od prve razstave do danes. Razstavljalci z obiskovalci razstav delijo razmišljanje in doživljanje sveta, igrivost in večno željo po odkrivanju in sestavljanju likovnih elementov v harmonično celoto. Pri tem jim je vsakokrat v spodbudo mentor. Domišljija mentorja in njegov iskrivo spodbujen likovni spev jim pomagata, da se dokopljejo do detajlov v naravi in se prepustijo domiselnim igram svetlobe in sence. Člani društva pravijo, da so zadovoljni, ker jim je dano doživljanje z likovnim izrazom prenašati na platno. Tudi naprej želijo nadaljevati bogato slikarsko tradicijo društva.

V teh letih se je društvo razvilo v družbeno aktivno skupino, ki organizira tedenske delavnice, skupinske in individualne razstave, likovne kolonije in strokovne ekskurzije. Deluje tako v občini Cerknica kot izven nje. Treba je poudariti, da jim vsa leta stoji ob strani Občina Cerknica, ki jih finančno podpira in jim tako omogoča uresničevanje zastavljenega programa.

Z odprtjem razstave v izjemnih galerijskih prostorih

Delavnice za mlade so ena od poglobitnih dejavnosti društva.

na gradu Snežnik so v petek, 14. aprila, obeležili 20-letno delo Kulturno-umetniškega društva Pa-leta. To je kar dolga doba za društvo, ki sicer nima stalnih prostorov. Če je med vami kdo, ki bi se mu rad pridružil in tako razširil krog prijateljstva, je vabljen v Galerijo Krpan, kjer člani slikajo vsak torek od 16. ure dalje. Na spomladanske delavnice, ki so se začele 3. maja, vabljeni tudi vsi ustvarjanja željni Mini Pa-letniki.

Člani društva se zahvaljujejo vsem, ki so s svojim delom v posameznih časovnih obdobjih skupaj z njimi ustvarjali kulturno preteklost in še ustvarjajo kulturno sedanost društva. S tem so dodali in dodajajo pomemben delež v kulturno življenje občine Cerknica.

Pri projektu Čebela se predstavi člani ljubezen do ustvarjanja povezujejo z ljubeznijo do narave.

Jezikovna ekskurzija v London 2023

Konec marca se je 78 učencev 9. razreda Osnovne šole Notranjski odred Cerknica in Podružnične šole »11. maj« Grahovo odpravilo na tridnevno raziskovanje Londona. Zaradi velikega števila udeležencev smo dolgo pričakovano potovanje izvedli v dveh skupinah. Prvi dan je bil zelo dolg in naporen, saj smo se na pot podali že ob dveh zjutraj, a tudi zgodnja ura ni mogla zmanjšati veselega pričakovanja. Razigranosti je bil poln že avtobus, ki nas je odpeljal do letališča v Benetkah. Večina učencev je z letalom potovala prvič in ta izkušnja zagotovo ne bo tonila v pozabo. V Londonu nas je pričakalo običajno spremenljivo vreme, ki pa ni pokvarilo našega razporeda. Že na začetku so nas osupnili eksponati naravnih čudes v Prirodoslovnem muzeju. Vse največje dosežke človeka smo občudovali v Muzeju znanosti, v Narodni galeriji pa smo zadrževali dih pred originalnimi deli najslavnejših umetnikov s celega sveta. Našim najstnikom bo v spominu zagotovo ostal obisk muzeja voščenih lutk Madame Tussauds, kjer so si lahko čisto od blizu ogledali svoje najljubše junake s filmskih platen, športnih prizorišč, iz sveta glasbe in zabave ter se z njimi fotografirali. Kljub utrujenosti in vsem prehojenim kilometrom smo z veseljem prisluhnili angleškemu vodiču **Robu**, ki nam je z nalezljivim navdušenjem predstavil zgodovino in bogato kulturno dediščino Londona: parlament, Big Ben, Westminsterško opatijo, Trafalgar Square, Tower Bridge in trdnjavo London Tower. Mogočne arhitekturne dosežke britanske prestolnice smo si z Londonskega Tower Bridge in trdnjavo London Tower. Mogočne arhitekturne dosežke britanske prestolnice smo si z Londonskega

očesa ogledali tudi s ptičje perspektive. Med ogledi londonskih znamenitosti so imeli učenci tudi nekaj prostega časa, ki so ga izkoristili za samostojno raziskovanje in nakupovanje. Učenci so bili presenečeni nad vso pisanostjo različnih kultur ter nad prijaznostjo ljudi v tako velikem mestu, kjer lahko mimogrede srečaš tudi svetovno znane zvezdnike. Posebna zahvala gre vodičema **Klaviđu** in **Gašperju**, ki sta poskrbela, da je naš obisk Londona potekal po zastavljenih načrtih in da smo se varno prebijali skozi velemestni vrvež in zapleteno omrežje najstarejše podzemne železnice na svetu. Da je bila letošnja jezikovna ekskurzija za vse udeležence nepozabno doživetje, pa ima zasluge celotna ekipa – vodiči, spremljevalke in nad vsem navdušeni učenci.

Manca Gorup

Pekarna Mišmaš

Da bi bili dnevi ob velikonočnih praznikih še lepši, smo se učenci 1. c-razreda Podružnične šole »Rudolfa Maistra« Unec odločili, da skupaj s starši pripravimo delavnico, kjer se bo gnetlo, mesilo in peklo. Pri pripravi in izvedbi dišeče delavnice nam je pomagala vodja prehrane na naši matični šoli **Marija Opeka**. Našemu vabilu so se prijazno odzvale tudi članice Društva Klasje, ki so demonstrirale izdelavo pletenic, zajčkov in ptičkov. Pekovske izdelke smo okrasili z rožicami iz testa in rozinami. Iz gospodinjske učilnice je zadišalo po sveže pečenih dobrotah in pladenj slastnih velikonočnih izdelkov je bil v hipu prazen. Prijetno druženje v naši Pekarni Mišmaš se je zaključilo v poznih popoldanskih urah.

Rebeka Škamperle

Radi imamo oranžno

Na sejmu Altermed v Celju se je Podružnična šola Maksim Gaspari Begunje predstavila s stojnico »Radi imamo oranžno«. Učiteljice **Eva Baraga**, **Metka Čibej** in **Tamara Kogej** smo skupaj z učenci pripravile različne družabne in didaktične igre na temo oranžnega sadja in zelenjave. Obiskovalci so si igre lahko ogledali in se v njih tudi preizkusili. Obiskovalcem stojnice smo ponudili korenčkov kolač

s čokoladnim prelivom

in smuti s korenčkom in pomarančo. Oboje so obiskovalci zelo pohvalili, zato smo jim podarili tudi recepte, da se bodo lahko posladkali tudi doma. Stojnica je bila organizatorjem in obiskovalcem zelo všeč, zato smo zanj prejeli zlato priznanje.

Podružnična šola Maksim Gaspari Begunje

V vlogi Picassa

Otroci, ki obiskujejo delavnice Čarobne rokice v Galeriji

Krpan, so se postavili v vlogo slikarja Pabla Picassa in po dveh urah ustvarjanja so nastale čudovite slike. Delavnica je bila v slogu kubizma – umetniške smeri, pri kateri je stvarni svet razstavljen na temeljne geometrijske oblike. S pomočjo domišljije so jih sestavili v sliko.

Ivanka Kovšca

Lutke

Čarobne rokice so v Galeriji Krpan iz plastenk, ostankov blaga, papirja in z veliko svoje domišljije izdelovale lutke. S svojimi izdelki smo sodelovali na natečaju Javnega sklada za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Cerknica. lutka Pepelka, ki jo je izdelala **Marjeta Malc**, je bila tudi nagrajena. Ustvarjali so z velikim veseljem in tudi zato so nastale čudovite lutke, ki so bile razstavljene v vitrini Kulturnega doma Cerknica do 5. maja. Za nami je še ena zelo uspešna delavnica, polna ustvarjalnega navdušenja, smeha in dobre volje.

✍️ 📷 Ivanka Kovšca

Razstava o življenju in delu Rudolfa Maistra

14. aprila so Podružnično šolo »Rudolfa Maistra« Unec obiskali predsednica Zveze društev general Maister mag. Lučka Lazarev Šerbec, člani Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec ter Dragonarji. Goste je sprejela ravnateljica mag. Anita Knez.

Mag. Lučka Lazarev Šerbec je učencem na zelo zanimiv in primeren način predstavila življenje in delo generala Rudolfa Maistra ter njegov pomen danes. V drugem delu so Dragonarji učencem predstavili svojo uniformo, zapeli nekaj pesmi, pri pesmi Regiment po cesti gre pa so se jim pridružili tudi učenci. S proslavo smo odprli razstavo o življenju in delu generala Rudolfa Maistra, ki je na hodnikih podružnične šole gostovala do konca meseca aprila.

✍️ 📷 Neža Zakrajšek

Mednarodna izmenjava v Zaragozi

V okviru projekta Erasmus+ smo 26 rakovških osmošolcev in tri učiteljice v nedeljo, 26. marca, odpotovali v špansko Zaragozo. Četudi utrujeni od poti, a v pričakovanju vsega novega, smo preživeli sončno popoldne na ulicah čudovitega mesta in bili očarani nad mogočno baziliko, posvečeno devici Mariji Pilar. V ponedeljek smo obiskali gostujočo šolo San Valero, kjer so nam dobrodošlico izrekli španski vrstniki in njihovi učitelji. Po tem ko smo se drug drugemu predstavili ter si ogledali šolo, so naši učenci odšli na kosilo k družinam in preizkusili tipične španske jedi, popoldan pa smo si vsi skupaj ogledali še muzej Nikole Tesle. Ogledali smo si tudi Univerzo San Jorge in grad Loarre, ki je eden najstarejših gradov v Španiji. Dan pred odhodom domov smo odšli do palače Aljaferia, ki je sedež regionalnega parlamenta pokrajine Aragonije, sledilo je poslovilno kosilo v šoli. Četrtek popoldan so učenci preživeli s španskimi prijatelji, ob slovesu pa so tekle tudi solze, saj smo stkali številne prijateljske vezi. Te izkušnje ne bo zlahka pozabiti.

✍️ 📷 Simona Meden

Cerkniški osnovnošolci zasedali na otroškem parlamentu

11. aprila se je v državnem zboru zbralo 118 osnovnošolcev, ki so zasedali na 33. nacionalnem otroškem parlamentu in razpravljali o duševnem zdravju otrok in mladih. Notranjsko-kraško regijo so zastopali predstavniki petih osnovnih šol – Angelika Celin iz Ilirske Bistrice, Ajda Bizjak iz Postojne, Jan Rac in Jakob Jurca Sinkovič iz Logatca, **Nikolina Rosić** iz Cerknice ter novinarka Vita Cimprich z Vrhnike. Preden so se parlamentarci sestali v Ljubljani, je na Vrhniki v mesecu marcu potekal regijski parlament, ki so se ga udeležili tudi cerkniški osnovnošolci – **Anika Špitalar**, **Meta Dimic**, **Nikolina Rosić** in novinar **Nadir Bojić**.

V državnem zboru so mladi svoje poglede in razmišljanja predstavili in o njih razpravljali na plenarnem zasedanju z nekaterimi poslanci, ministri, predstavniki drugih nacionalnih institucij in celo s predsednikom vlade dr. Robertom Golobom. Osnovnošolci so nanizali več predlogov in rešitev, ki bi lahko pripomogli k boljšemu duševnemu zdravju mladih. V ospredje so postavili dobre odnose s prijatelji, vrstniki, starši in učitelji. V šoli si želijo več športnih aktivnosti, napovedanih ocenjevanj znanja in več sproščenih ur pouka. Mladi menijo, da težavam včasih niso kos, zato potrebujejo pomoč odraslih, ki pa jih pogosto ne slišijo ali pa za to niso dovolj usposobljeni. Še posebej so izpostavili vlogo svetovalne službe v šolah, pomanjkanje psihologov in psihiatrov ter odnose s starši, za katere predlagajo več obveznih izobraževanj. Predloge mladih je med drugim podprl tudi predsednik vlade, ki je parlamentarce ob koncu plenarnega zasedanja nagovoril, naj si v težavah stojijo ob strani in s pomočjo športa, zdravega in pozitivno naravnane načina življenja premagujejo ovire na poti odrasčanja.

✍️ 📷 Nataša Korče

Praznik športa v Občini Cerknica

Šport se v občini Cerknica opazno razvija. Poleg gradnje nujno potrebnih športnih prizorišč je spodbudno, da je vanj vključenih vedno več mladih, a ne izostajajo niti odrasli. V začetku tega leta je napočil čas za vrednotenje športnih dosežkov preteklega leta, 12. aprila pa je bil izbor uspešno sklenjen s podelitvijo priznanj in zahval za pomembne prispevke športu.

Prireditve je povezovala **Sara Pakiž**. Dvorana Kulturnega doma Cerknica je bila polna, dogodek pa je uspel tudi zaradi kulturne obogatitve, ki so jo s prijetno instrumentalno klasično glasbo med posameznimi sklopi pričarale učenke Glasbene šole Cerknica.

Podelitev priznanj najuspešnejšim športnicam in športnikom ter športnim organizacijam za leto 2022 sta organizirali Občina Cerknica in Športna zveza Cerknica, v katero je vključenih kar 28 športnih klubov in društev. Priznanja sta podeljevala župan **Marko Rupar** in **Boštjan Ule**. Župan se je zahvalil športnim strokovnjakom, staršem in ostalim delavcem v športu ter poudaril, da se bo tudi prihodnje vlagalo v nove športne objekte in infrastrukturo. Boštjan Ule je v nagovoru izpostavil, da je športna zveza izbirala med več kot petdesetimi predlogi, med katerimi pa je bilo v preteklem letu več uspehov med mladimi športniki in športnicami. Na lokalni ravni je bilo v letu 2022 izvedenih več kot trideset športnih prireditev.

Priznanje športnik leta 2022 je ponovno prejel kegljač **Gašper Urbas** (Kegljaški klub Brest Cerknica); na svetovnem prvenstvu v Estoniji je v starostni skupini mlajših članov na posamični tekmi dosegel tretje mesto. Upravni odbor se je po premisleku in upoštevanju pravilnika odločil, da letos

nobena športnica ni dosegla kriterijev za prejem priznanja športnica leta. Za žensko ekipo leta so bile izbrane mladinke Kegljaškega kluba Brest Cerknica, ki so postale državne prvakinja. Moštvo so sestavljale: **Tajda Bajt**, **Nuša Leskovec**, **Maja Hren** in **Sara Čokl**. Moška ekipa leta so postali športniki Cerkniskega društva strelk in strelcev, ki so na državnem prvenstvu v streljanju z zračno puško ekipno osvojili tretje mesto. Moštvo so sestavljali: **Amadej Arh**, **Tim Predalič** in **Kristjan Vončina**.

Lanskoletno športno udejstvovanje je prineslo kar nekaj opaznih športnih dosežkov – priznanje za izredne dosežke je prejelo deset športnikov in športnic. **Manca Caserman** (Smučarski klub Cerknica) je v alpskem pokalu v biatlonu med mlajšimi mladinkami osvojila tretje mesto, na državnem prvenstvu letnega biatlona pa tri zmage. Uvrstila se je tudi na letošnji zimski olimpijski festival evropske mladine. **Kiara Sterle** (Smučarski klub Cerknica) je na državnem prvenstvu kot mladinka osvojila prvo mesto v šprintu, v pokalu Slovenije letnega biatlona je bila v posamični preizkušnji tretja, v šprintu pa četrta. V Švici je na alpskem pokalu biatlona končala tik pod stopničkami. **Nika Pelan** (Smučarski klub Cerknica) je v letnem biatlonu kot mladinka zmagala v šprintu in na posamični preizkušnji. Prvo mesto je osvojila

tudi v posamični preizkušnji pokala Slovenije in dodala še peto mesto v šprintu.

Jerneja Bavec (Mažoretni, twirling in plesni klub Mace Cerknica) je na državnem prvenstvu v kategoriji dveh palic postala državna prvakinja, v kategoriji freestyle pa je osvojila drugo mesto. Mednarodni festival Samoborfest ji je prinesel bronasto medaljo. **Jakob Petelinek** (Cerknški klub strelk in strelcev) je na državnem prvenstvu z zračno puško postal državni prvak. **Rok Pakiž** je bil na dveh turnirjih inline hokeja najkoristnejši igravec, s Hokejskim klubom Ščuke Cerknica pa je nastopal v prvi ligi državnega prvenstva ter sezono zaključil kot najboljši igravec lige. Dobil je tudi povabilo v državno

Športnik leta 2022 je postal Gašper Urbas.

reprezentanco. Tajda Bajt, Nuša Leskovec, Maja Hren in Sara Čokl so bile v že prej omenjeni mladinski ekipi Kegljaškega kluba Brest Cerknica, ki je na državnem prvenstvu zmagala.

Med prejemniki priznanj mladih nadarjenih športnikov je bilo prav tako deset športnikov in športnic: **Jan Urbas** (Cerkniško društvo strelk in strelcev ter Kegljaški klub Brest Cerknica), **Gašper Modic** (Cerkniški klub strelk in strelcev), **Vitan Ule** (Smučarski klub Cerknica, sekcija biatlon), **Nuša Ožbolt**, **Jure Grl**, **Dragana Petković**, **Maruša Juvančič**, **Oskar Sterle**, **Tia Strohsack** (Plesni klub Evora) in **Nal Borštnik** (Kegljaški klub Brest Cerknica).

Podeljena so bila priznanja tudi najboljšim športnikom in športnicam Varstveno-delovnega centra Postojna – Enota Cerknica, ki so se preteklo leto udeležili številnih tekmovanj po Sloveniji in dosegli dobre rezultate: **Magda Mlakar** in **Marijo Žnidarič** (namizni tenis); **Alenka Plos**, **Milan Baraga**, **Rok Modic** in **Slavko Kovač** (balinanje); **Klemen Žagar**, **Nejc Šebenik** in **Anže Urbas** (atletika – tek); **Anel Serdarevič** (balinanje in atletika – tek).

Pokloni in zahvale se niso dotikali le športnikov in športnic ter njihovih trenerjev/trenerk, za uspešno delovanje lokalnega športa so precej zaslužni tudi prostovoljci, starši, mentorji, funkcionarji in ostali športni delavci. Med temi je priznanje za športnega delavca prejel **Denis Turšič**, ki deluje v Smučarskem klubu Cerknica – svoje dolgoletne športne izkušnje iz biatlona ter znanje športnega procesa prenaša na mlajše generacije; pomaga pri izvedbi treningov, priprav in taborov. Prav tako je s tehničnim znanjem precej pripomogel k izgradnji biatlonskega centra Srebrno jezero. Športna delavka leta 2022 je postala **Jerneja Žnidaršič**, ki deluje v Plesnem klubu Evora. Je koreografinja in trenerka hiphopa

ter street dance show selekcije, z že prej omenjenimi športnicami in športniki pa je dosegla državno in mednarodno odmevne rezultate.

Športno društvo leta je postal Plesni klub Evora. Mala skupina mladincev je na svetovnem pokalu v hiphopu osvojila prvo mesto. Formacija otrok je v kategoriji street dance show na državnem prvenstvu končala na četrtem mestu, na svetovnem prvenstvu pa dosegla šesto mesto. Mala skupina otrok je bila na svetovnem pokalu v hiphopu tretja.

Občina Cerknica je dvema športnima organizacijama podelila priznanje za okrogel jubilej delovanja. Dolgoletni športni trud bosta tako letos obeležila Smučarski klub Cerknica in Rekreatijsko društvo Cerknica. Prvi šteje več kot tristo članov ter ljubiteljev zimskih športov in bo jeseni dopolnil petdeset let delovanja. Njegov temeljni cilj že od ustanovitve sta smučarsko opismenjevanje ter športna vzgoja otrok šolskega in predšolskega obdobja. Pred štirimi leti je bila znotraj smučarskega kluba ustanovljena sekcija za biatlon, ki z načrtovanim delom že posega po vidnih rezultatih. Rekreatijsko društvo Cerknica, ki skrbi za prijetno počutje in zdravje otrok in odraslih, deluje že trideset let. Ob začetkih leta 1993 je bilo to edino rekreatijsko društvo v občini. Kljub porastu števila vadb drugih ponudnikov je društvo na občinski ravni po pestrosti vadb in številu članov v skupinskih vadbah še vedno vodilno. Spodbujajo širjenje načela, da je vadba najboljši vložek v lastno zdravje, duševno stabilnost in način učinkovitega spopadanja s staranjem.

Naj šport še naprej predstavlja način življenja ter vpliva na razvoj posameznika in družbe, izostati pa ne sme krepitev zdravja in počutja. Se vidimo naslednje leto!

Šolsko dvoransko državno tekmovanje

✉ Miha Melink 📁 arhiv društva

V nedeljo, 26. marca, je v Kamniku v organizaciji Lokostrelskega kluba Kamnik ter v sodelovanju z Zavodom za šport RS in Lokostrelsko zvezo Slovenije potekalo lokostrelsko šolsko dvoransko državno tekmovanje. Na tekmovanju so nastopili tudi učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, ki trenirajo lokostrelstvo pri Telesnokulturnem društvu Sovica. Naslov šolskega državnega prvaka za leto 2023 je dosegel **Lovro Žniderič**. Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo. ■

Trening slovenske paraolimpijske reprezentance

🌐 www.cerknica.si 📁 Ljubo Vukelič

V petek, 24. marca, so se slovenski paraolimpijski košarkarski reprezentanti v popoldanskem času vračali s priprav na hrvaški obali v Ljubljano. Ker je bila športna dvorana v kraju njihovih priprav zasedena, je Občina Cerknica ekipi slovenske paraolimpijske košarkarske reprezentance v Športni dvorani Cerknica omogočila zaključni trening. Košarkarji so se zahvalili za gostoljubje in obljubili, da še pridejo na obisk. ■

ŠPORTNI SEMAFOR

BIATLON

Dosežki tekmovalcev iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Državno prvenstvo in Pokal Slovenije v biatlonu, Pokljuka, 25. 3. 2023

Gašper Ožbolt, 3. mesto, skupinski start, 10 km
Kiara Hace, 4. mesto, skupinski start, 7,5 km
David Zabukovec, 5. mesto, skupinski start, 10 km
Gena Jakopin, 6. mesto, skupinski start, 7,5 km
Kleia Hace, 13. mesto, sprint, 3 km
Mia Črv Štritof, 23. mesto, sprint, 3 km

Skupna razvrstitev Pokal Slovenije v biatlonu (sezona 2022/2023)

Kiara Hace, 1. mesto, mladinke
Gašper Ožbolt, 4. mesto, mladinci
Kleia Hace, 5. mesto, mlajše deklice
David Zabukovec, 8. mesto, mladinci
Gena Jakopin, 11. mesto, mladinke
Mia Črv Štritof, 18. mesto, mlajše deklice
Matic Andrej Beber, 37. mesto, mlajši dečki
Tež Žan Beber, 47. mesto, mlajši dečki

LOKOSTRELSTVO

Telesnokulturno društvo Sovica

Šolsko dvoransko državno tekmovanje, Kamnik, 26. 3. 2023

Učenci 1.–3. razred – ukrivljeni lok

Lovro Žniderič, 1. mesto

Učenke 1.–3. razred – goli lok

Doroteja Opeka, 2. mesto

Luna Čaušević, 3. mesto

Učenci 1.–3. razred – goli lok

Gabrijel Melink, 3. mesto

Urban Krajc, 12. mesto

Učenke 4.–6. razred – goli lok

Beti Zalar, 3. mesto

Učenci 4.–6. razred – goli lok

Gašper Meden, 8. mesto

Učenci 7.–9. razred – ukrivljeni lok

Urban Gostiša, 14. mesto

Jernej Žeželj, 18. mesto

Ekipno

Urban Gostiša, Jernej Žeželj, Lovro Žniderič, 6. mesto

5. tekma za Pokal tradicionalnih lokov, Globoko pri Radovljici, 10. 4. 2023

Skandinavski način (tri puščice na 28 – 3D-tarče)

Goli lok – liliput, fantje

Gabrijel Melink, 3. mesto

Instiktivni lok, moški

Maksimiljan Turšič, 22. mesto

Državno prvenstvo v ping pongu

www.cerknica.si Ljubo Vukelič

V organizaciji Ping pong kluba Rakek in Namiznoteniške zveze Slovenije je v soboto, 25. marca, v Športni dvorani Rakek potekalo državno prvenstvo za člane in članice posamezno in dvojice. Tekmovalcem je dobrodošlico zaželel tudi župan **Marko Rupar**. V moški konkurenci se je naslova veselil **Deni Kožul** (Grünwetterbach), ki je v finalu s 4 : 1 (8, -9, 1, 9, 13) premagal **Miho Podobnika** (Logatec), v ženski konkurenci pa je bila **Ana Tofant** (Mengeš) s 4 : 2 (5, 9, 11, -10, -8, 6) boljša od **Tjaše Novak** (Kajuh Slovan). Z izjemo **Darka Jorgića** in **Bojana Tokića** so se na Rakeku zbrali praktično vsi najboljši slovenski namiznoteniški igralci. ■

Cerkniški polmaraton

www.cerknica.si Ljubo Vukelič

Iz urbanega okolja, Cerknice, čez Cerkniško jezero, obširne gozdove Javornikov in spet nazaj, to je Cerkniški polmaraton. Deset- in 21-kilometrski trasa Cerkniškega polmaratona, ki sta po obljubah organizatorja Ižišport letos nekoliko prenovljeni, vam ponujata idilične poglede na mistično Cerkniško jezero ter bogato naravno in kulturno dediščino. Seveda pa pripravljajo tudi teke za otroke. Drugi Cerkniški polmaraton bo potekal v nedeljo, 14. maja, ob 9.00 v Cerknici. Za več informacij in prijavo obiščite: spletno stran maraton-cerknica.si. Med podporniki Cerkniškega polmaratona so tudi Občina Cerknica, Športna zveza Cerknica in Notranjski park. ■

V Plesnem klubu Evora, v času poletnih počitnic za otroke pripravljamo počitniško varstvo

POLETNE AKTIVNE počitnice 2023

termini JUNIJ in JULIJ
26. 6. - 30. 6.
3. 7. - 7. 7.
10. 7. - 14. 7.

termini AVGUST
14. 8. - 18. 8.
21. 8. - 25. 8.

Pestre, zabavne, poučne, aktivne in nepozabne počitnice.

Ustvarjalne in športne delavnice, zabava z družabnimi igrami, izleti in veliko gibanja na prostem, vodne vragolije, karaoke, rolanje, kolesarjenje, kuhanje, ples...

Tedensko dopoldansko varstvo za otroke, stare od 5 do 12 let.

Varstvo bo potekalo vsak dan od ponedeljka do petka od 7.00 do 16.00. Poskrbljeno bo za vso hrano (zajtrk, kosilo, malico) in pijačo.

Prijave odpremo 15. maja in jih zbiramo do zapolnitve prostih mest. Program je subvencioniran s strani Občine Cerknica. Vse dodatne informacije in prijavnico dobite na: www.evora.si, info@evora.si ali 041 218 212

evora
OBČINA CERKNICA

Novi medvedji opazovalnici

Gozdovi v zaledju Cerkniškega jezera so bogatejši za prvi medvedji opazovalnici, ki sta plod sodelovanja Notranjskega parka z lovskima družinama Gorenje Jezero in Grahovo v okviru projekta LIFE Stržen.

Nova opazovalnica Lovske družine (LD) Grahovo je postavljena na veliki jasi ob vznožju Slivnice, v revirju pri Otonici, opazovalnica Lovske družine (LD) Gorenje Jezero pa stoji na Odinku, na mestu, kjer je prej stala dotrajana preža, ki smo jo odstranili. Trenutno na opazovalnicah potekajo zaključna dela, namenjeni pa bosta izključno opazovanju divjih živali. Obe hiški sta zaprtega tipa in dvignjeni od tal, do vhoda nas popeljejo stopnice. Opremljeni sta s protihrupno zaščito in z zračniki, ki preprečujejo živalim, da zavohajo človeka. Obiskovalci opazujejo divje živali skozi okna, ki gledajo proti krmišču.

LD Grahovo ponuja turistični produkt opazovanje medveda že tri leta. Predsednik LD Grahovo **Blaž Jakopin** pravi, da je največ povpraševanja s strani tujcev, ki predstavljajo kar 80 odstotkov njihovih gostov. Do zdaj so opazovanje medveda izvajali iz precej majhnih lovskih prež, kar je predstavljalo težavo, če so gostili celo družino, saj so jo morali razdeliti v dve skupini, s čimer so jo prikrajšali za skupno doživetje. Prav zato je tako dobrodošla nova, večja opazovalnica, ki sprejme do šest obiskovalcev. LD Gorenje Jezero še

Opazovalnica na Odinku (© Maja Košuta)

Medvedja opazovalnica v revirju pri Otonici v delu (© Damjan Intihar)

Opazovalnica na Odinku (© Damjan Intihar)

nima izkušenj s tovrstnimi programi, njen predsednik **Janez Šuštaršič** pa pravi, da jih bodo uvedli takoj, ko bo opazovalnica nared.

Medvedji turizem je razvit v številnih državah po svetu, načini opazovanja pa se razlikujejo. V Kanadi in na Aljaski lahko medvede opazujemo na drstiščih lososov, v Španiji in Italiji prednjači opazovanje s teleskopi v odprti krajini. V Sloveniji, tako kot na primer tudi na Finskem, medveda za namene opazovanja načrtno privabljamo s hrano. Vsi načini imajo svoje pozitivne in negativne posledice, pri čemer se lahko negativnim izognemo s strogim upoštevanjem pravil. Kjer medveda privabljajo s hrano, morajo imeti opazovalnice posebne visoke oddušnike, da se človeške vonjave čim prej porazgubijo in so čim manj moteče za živali. Na opazovalnice je treba prihajati ob istih urah, količina in tip krme pa se morata opredeliti v lovskoupravljaljskih načrtih. Pomembno je namreč, da se medved človeka ne navadi in da ga ne pogojuje s hrano. Tako bo naš medved ostal medved, divji in plašen.

Predsednika lovskih družin Blaž Jakopin (levo) in Janez Šuštaršič (desno)
(© Damjan Andrejčič)

Sezona opazovanja rjavega medveda je od aprila do konca oktobra. Če nimamo sreče, so tu še drugi prebivalci gozda, vredni naše pozornosti. (© Žan Črnigoj)

Zdravstveno vzgojni center Cerknica vam ponuja brezplačne preventivne delavnice za odrasle

SPOPRIJEMANJE

- s stresom
- s tesnobo
- z depresijo

Individualno svetovanje (Opustitev kajenja)

- Življenjski slog
- Dejavniki tveganja
- Tehnike sproščanja
- Ali sem fit?

DELAVNICE

- Zdravo hujšanje
- Opuščam kajenje
- Zdrava prehrana
- Gibam se

Zdravstveno vzgojni center
tel.: 01/70 50 150
e-mail: irena.svet@zd-cerknica.si
Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica

V Posavskem hribovju – Kopitnik (910 m)

✍ Miro Mlinar 📷 Robert Matičič

Kopitnik ni tisočak; gre za navidezno lahko turo, kar pa zavaja, saj je izhodišče na nadmorski višini 210 m. Za primerjavo – to je za 200 m več višinske razlike kot pri vzponu iz Cerknice na Slivnico. Glede na izhodišče in zaključek ture smo lahko koristili javni prevoz – vlak. Tako smo se z železniške postaje Rimske Toplice napotili čez most čez Savinjo in naprej do termalnih objektov. Pri informacijski tabli smo krenili levo, nadaljevali po soteski ob manjšem potoku in se hitro vzpenjali. Tako smo prispeli do nekaj osamelih domačij, levo pa se nam je že ponujal izrazit vrh Stražnika. Na Lukovškem prevalu smo zaključili prvi del lažjega vzpona, pot se je izravnala, a le za kratko. Z gozdne ceste smo stopili neposredno na strmino. Za ta del poti markacisti niso poznali vzpona

v zavojih. Nič zato, po več krajših počitkih in zmerni hoji je bila strmina za nami. Sledil je krajši sprehod po ravnem slemenu in končno smo bili pri razpotju, le pet minut do vrha. Po kratkem odseku z jeklenico varovane poti smo stopili na skalni vrh Kopitnika. Odprl se nam je razgled na Savo in dolino ter na mogočni Kum v daljavi. Sestopili smo do Koče na Kopitniku, kjer smo se, tako kot velevajo kodeks planincev in dobri običaji, okrepcali in spočili za nadaljevanje poti. Sestopili smo čez zaselek Gore. Hodili smo po zanimivi pokrajini, po kateri poteka več različnih poti, naša pa se je odcepila levo za Zidani Most. Pot je zložna in do kraja Širje, od koder smo po cesti krenili do železniške postaje Zidani Most, smo jo prehodili brez napora. Počakali smo na potniški vlak in se že pred 19.00 veselili domače pokrajine. ■

Nenačrtovano na Slavnik

✍ Miro Mlinar 📷 Nada Založnik

Slovenija je kljub svoji majhnosti glede klimatskih pasov in vremenskih dogajanj precej raznovrstna. Pri načrtovanju planinskega izleta vodniki upamo na ugodno vremensko dogajanje. Pa vendar ni vedno tako. Pogosto se namreč zgodi, da ravno na področju napovedanega izleta vremenoslovci napovedo neprimerne razmere in smo pohod primorani odpovedati ali spremeniti smer. 16. aprila smo načrtovali izlet na Boskovec (1587 m) nad Mozirjem, pa je zaradi novozapadlega snega, več kot 30 cm debele snežne odeje in deževnega dne prišlo do spremembe in smo se podali na primorsko stran – na Slavnik. Izhodišče pohoda je bilo v Prešnici. Parkirali smo pri železniški postaji in vzpon začeli skozi posebni podhod pod progo. Po gozdni rebri in v zavetju, s postopnim pridobivanjem višine, smo se hitro znašli na odprtem sedlu. Tu ni bilo več zavetja pred burjo, ki je »gospodar« odprtega terena. Oblekli smo vsa rezervna oblačila iz nahrbtnikov, da bi se zaščitili pred hladnimi sunki. Ob poti smo občudovali cvetove kosmatinca. Na tem delu Slavnika jih raste kar nekaj, na naši Slivnici pa so žal le še redki primerki. V nadaljevanju smo se vzpeli na Grmado (1001 m), kjer je postaja radioamaterjev, čez pol ure pa smo bili že na vrhu Slavnika. Tam je bila burja v sunkih tako močna, da je bil naš korak nestabilen in nas je premetavalo proti naši volji. Zavetje smo našli v koči, kjer smo si nabrali moči in pomenkovali v prijetni družbi planincev. Po daljšem počitku smo bili znova izpostavljeni burji, a je njena moč nekoliko popustila. Sestopili smo po poti vzpona in precej hitro prispeli do vozil. Čakali sta nas še pot domov in ugotovitev, da je vredno izkoristiti dan za pohod, čeprav na drugem koncu Slovenije. ■

Avtor: Robert Kužnik

»Jernejeve muhe« v Begunjah

Tako kot je pred 130 leti, ko je Maksim Gaspari obiskoval osnovno šolo v Begunjah pri Cerknici, učitelj Janko Leban pripovedoval zgodbo, kako so Turki napadli vas Begunje, sem zdaj tudi jaz otrokom v begunjski osnovni šoli povedal zgodbo »Jernejeve muhe«. Leta 1894 je to balado učitelj Leban objavil v koledarju Družbe sv. Mohorja.

2023
GASPARJEVO
LETO

Vsi osnovnošolci in učiteljice Podružnične šole Maksim Gaspari Begunje so z zanimanjem spremljali verze in moje razlage posameznih trenutkov v tej baladi. Spoznali smo Sakramuzo jamo, o kateri govori balada, pa veliko stražišče, obrambni tabor, ki je takrat stal okoli cerkve svetega Jerneja, svetnika in zaščitnika begunjske cerkve, pogum Begunjčanov in čebelje panje, ki so jih možje metali na turške napadalce. Gaspari je v svojih zapiskih opisal to zgodbo, na podlagi katere je nastala njegova prva resnejša risba »Jernejeve muhe«.

V Knjižnici Litija – Enota Šmartno pri Litiji je od 13. aprila do 12. maja 2023 na ogled razstava Gasparijevih reprodukcij umetniških del. Ob odprtju razstave sem pripravil predavanje o našem slikarju in predstavitev svoje knjige. Dogodek je bil toliko zanimivejši, ker je nekaj oseb, ki so bile Gaspariju ljube, živelo in delovalo na tem področju. Pesnika Antona Medveda je Gaspari spoznal v Kamniku, prav tako skladatelja Viktorja Parmo.

© arhiv šole

Najbolj drag pa je bil Gaspariju stanovski kolega in življenjski prijatelj, slikar Gvido Birolla, ki je, ko je opustil slikarstvo, imel nekaj časa v Kresnicah pri Litiji družinsko apnensko podjetje.

Dunaj – akademija (povzetek iz monografije)

Glede na Gasparijev talent in dokončano umetnostno šolo v Ljubljani ga Sadnikar pošlje študirat na Dunaj. Oba se zavedata, da je Gasparijevo umetniško znanje ter Sadnikarjeva gmotna in denarna pomoč dobra popotnica za nadaljevanje študija. Videti je, da se bodo Gašperjeve sanje z odhodom na Dunaj in študijem umetnosti na Akademiji uresničile. Pa vendar ni šlo vse tako gladko.

Gaspari in Smrekar 3. oktobra 1902 prispeta na Dunaj. Gaspari kmalu začne s sprejemnimi izpiti na Akademiji. V prvem pismu Gašper Sadnikarju sporoči, da mu ni uspel vpis na Akademijo.

Razočarano piše, kakšna krivica se mu je zgodila, da so nekateri s slabimi risbami prišli naprej, da so imeli nekateri protekcijo. Sprejetih je le 29 študentov od več kot 90. Gasparija je to zelo potrla in ni videl izhoda. Ni se hotel vrniti na Kranjsko, že zaradi sramote, kot je pisal. Odločil se je, da bo vztrajal in hodil na Akademijo risat, kar tako za vajo, zvečer pa v »Graphische Kunstanstalt«, ki je pripravljalnica za Akademijo.

»Jaz bom tukaj težko, težko izhajal, a toliko energije imam, da rajši v veliki bedi živim, kakor bi šel nazaj v Ljubljano, ali mogoče v prodajalno.« Gasparijevo prvo stanovanje na Dunaju je v ulici Josefstadt VIII., Tigergasse 15. Skupaj stanujeta s Smrekarjem, piše, da je sobica kar prijetna, stanujeta pri neki učiteljici. »Mesečno plačujeva za stanovanje vsak po 7 gld. (goldinarjev) in postrežkinji vsak po 1 gld.«

Kmalu dobi Gaspari pismo od Sadnikarja, ki ga potolaži in mu vliva upanje, naj nadaljuje in se ne obremenjuje. Kar je, je, naj pa poizkusi pridobiti čim več novega znanja za naprej. Gašper ima v Sadnikarju osebo, ki mu je več kot rodni oče in vdanost do mecena je prva in največja. Gre v »Graphische Kunstanstalt«, sprejet je in se vpiše v »Abendkurz«, kjer riše »akt« in glavo ter »Aquarellkurz«. »Tu se lahko naučim veliko, kakor na Akademiji in še več. Vaša pisma so mi najdražja in shranjujem jih po vrsti.« Gaspari začne spoznavati dunajsko umetniško in kulturno življenje, hodi na razne umetniške dogodke, razstave in drugo. Za vstopnine si izposodi od prijatelja Gvida Birolla akademično legitimacijo.

Tako Maksim opisuje Sadnikarju v pismu obisk razstave sodobnih Čehov, kjer razstavljata Kupka in Swabinsky: »Prevladujejo socialne in filozofične ideje in to ni za ogled preprostih ljudi. František Kupka se kaže v izvirnih zelo delikatnih barvah, v jasni luči, črni klerikalizem, daje moč socializmu in ironizira kapitalizem. Odlikuje se po čudoviti karakterizaciji in po fini risarji. Kupka je tudi genialen historik. V sliki »Na grobeh« se vidi, da je študiral češki narod in njegov značaj.« Kupka očitno na Gasparija naredi močan vtis in to se vidi tudi pri Gasparijevih delih tistega obdobja. Kolikor mu znesejo finance, Gaspari obiskuje grafični zavod, hodi na predavanja na Akademijo, kolikor mu seveda uspe časovno izvesti. Kot piše: »Človek bi rad vse videl, vse čul, pri vsem in povsod prisostvoval, toliko upov, toliko nadej in blagih namenov, trkajočih na duri, mora odsloviti radi prozaičnega življenja.«

Stres – težava sodobnega časa?

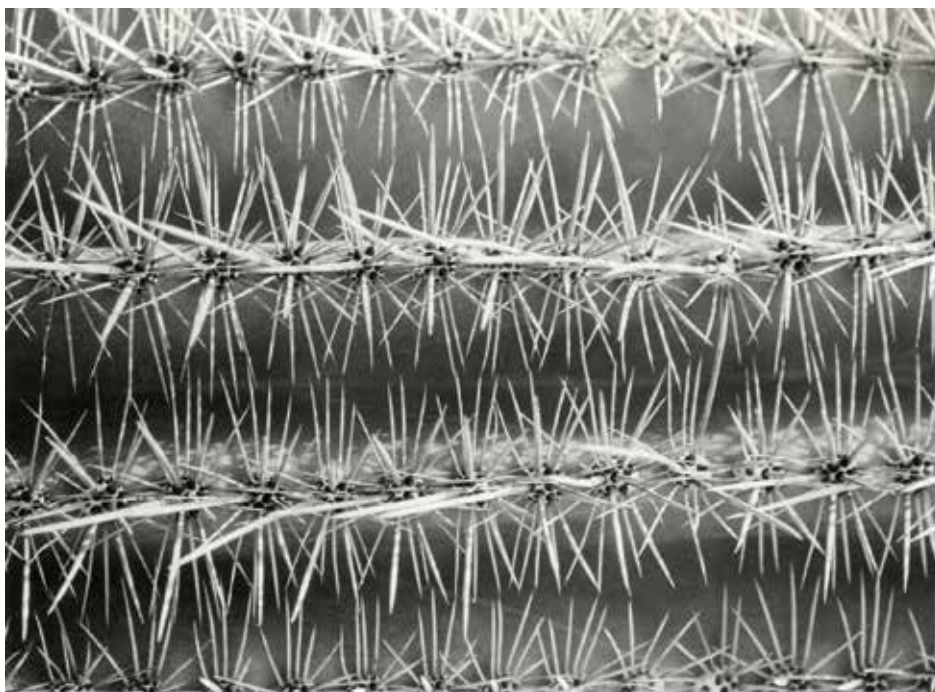
Stres je fiziološki, psihološki in vedenjski odziv posameznika, ki se skuša prilagoditi in privaditi potencialno škodljivim ali ogrožajočim dejavnikom, imenovanim stresorji. Stresor je lahko dogodek, stanje, oseba ali predmet, ki ga posameznik doživi kot stresni element in zamaje njegovo ravnovesje, posledica pa je stresna reakcija.

Stresne in travmatične izkušnje

Stres je normalen odziv naših misli, vedenja in čustev na notranje in zunanje dejavnike, kot so npr. opravljanje izpita, izguba službe, prekinitev intimnega odnosa. Ločimo kratkotrajne in dolgotrajne stresorje ter pozitivne (npr. rojstvo otroka) in negativne stresorje (npr. izguba bližnjega). Pri tem velja, da je za nekoga določen dogodek neprijeten in mu povzroči veliko negativnega stresa, medtem ko je za drugega isti dogodek dobrodošla spodbuda v življenju in mu prinese veliko pozitivnega stresa. Pozitiven stres je koristen, ko so povzročitelji stresa kratkotrajni, obvladljivi in nas spodbujajo k doseganju zastavljenih ciljev. Stres pa je lahko tudi negativen in je vzrok številnim motnjam, ki jim je skupno, da je bila oseba izpostavljena močnim stresnim ali celo travmatičnim dogodkom. Travmatične izkušnje (npr. prometna nesreča) se od stresnih (npr. zastoj na poti v službo) razlikujejo po tem, da jih dojemamo kot veliko hujše in sprožijo intenziven strah za lastno varnost ali varnost drugih. Vse travmatične izkušnje so hkrati stresne, vsi stresni dogodki pa niso nujno travmatični. Pri osebah s travmatično izkušnjo se lahko pojavijo motnje družbene vključenosti, akutna stresna motnja, posttravmatska stresna motnja in motnja prilagajanja. Stresnost nekega stanja ali dogodka ni za vse ljudi enaka, ampak jo določajo posameznikova osebnost, starost, njegove predhodne izkušnje, vrednote, prepričanja, okoliščine, v katerih se pojavi, ter širše in ožje okolje, v katerem živi oseba. Pomembne so tudi življenjska in miselna naravnost posameznika ter trdnost in kakovost medosebnih odnosov. Tako bo določen dogodek za nekoga povzročitelj stresa, za drugega pa dobrodošla spodbuda v življenju.

Boj ali beg

Kadar določen položaj zaznamo kot težaven, nevaren ali ogrožajoč, naši možgani spodbudijo nadledvični žlezi, da začneta izločati hormone, ki sprožijo niz dogajanj, s čimer se telesno pripravimo na to ogrožajoče stanje. Ta odziv imenujemo »boj ali beg« in vključuje pospešeno bitje srca, hitro dihanje, napete mišice, mrzle dlani in stopala, vznemirjen želodec in občutek strahu ali ogroženosti.

Pomeni, da je posameznik v nevarnosti, in mu pomaga, da se zaščiti. Ta reakcija je v preteklosti dobro služila človeku, ki je moral bežati pred divjo živaljo ali naravno katastrofo, danes pa so pogostejše potrebni drugi odzivi. Ko se posameznik spopada s težavami v vsakdanjem življenju, se bolj ali manj vedno sproži opisana reakcija, vendar se je pogosto sploh ne zaveda. Simptomi odziva na stres se razvijejo v nekaj minutah po stresnem dogodku in trajajo od nekaj minut do nekaj ur. Znaki se razlikujejo od posameznika do posameznika. Pri nekaterih se bolj kažejo na telesnem, pri drugih bolj na čustvenem, miselnem in vedenjskem področju, največkrat pa se med seboj prepletajo in vzdržujejo. S stresom povezane motnje praviloma prepoznamo šele, ko se pojavijo določeni telesni, miselni, čustveni in vedenjski znaki. Ti kažejo na to, da je stres že škodoval našemu telesnemu in duševnemu zdravju. Danes so s stresom povezane motnje zelo pogoste. Zelo koristno je, če se o svojih skrbih, občutkih in počutju pogovorimo z nekom, ki mu zaupamo in nas bo poslušal. V okviru Zdravstvenovzgojnega centra Cerknica izvajamo delavnice spoprijemanja s stresom. Udeleženci boste na delavnici spoznali osnovne značilnosti stresa, vzroke zanj in načine obvladovanja. Pridobili boste znanja in veščine, s katerimi si boste lahko pomagali in izboljšali svoje počutje.

Viri:
NIJZ: Kako strese stres?
www.nisiokejpovejnaprej.si

Vir: Prvi posredovalci Cerknica

Prikaz znanja prvih posredovalcev

Prvi posredovalci so laiki, ki so dodatno usposobljeni za ukrepanje v določenih bolezenskih stanjih. Po odločitvi ekipe nujne medicinske pomoči (NMP) jih aktivira regijski center za obveščanje. Z deseturnim tečajem in vsakoletno obnovitvijo znanja se prvi posredovalci dodatno usposobijo, da lahko pomagajo pri treh nujnih stanjih: srčnem zastoju, hudi zapori dihalnih poti in hudi zunanji krvavitvi.

Usposobijo se za prepoznavanje in ukrepanje ob možganski kapi in srčnem infarktu, podrobneje spoznajo delovanje AED (avtomatskega zunanjskega defibrilatorja), ki zelo uspešno rešuje nevarne motnje srčnega ritma, če je njegova uporaba dovolj hitra.

Usposabljanje za prve posredovalce po programu Slovenskega reanimacijskega sveta in Slovenskega združenja za urgentno medicino v občini Cerknica izvaja Zdravstveni dom Cerknica. Za opremo prvih posredovalcev ter dovolj gostu in vzdrževano mrežo AED pa skrbi Občina Cerknica.

Prvi posredovalci so prostovoljci, kar pomeni, da za opravljanje svojega dela ne prejmejo plačila in se na poziv odzovejo takrat, ko želijo. Izobraževanja so brezplačna in se jih lahko udeleži vsaka polnoletna oseba.

Pomembno je poudariti, da prvi posredovalci ne nadomeščajo zdravnika oz. ekipe NMP, vendar z njimi

PRVI POSREDOVALCI CERKNICA

tesno sodelujejo, zaradi svoje številnosti, razpršenosti in bližine dogodku pa pomembno vplivajo na preživetje obolelih. Tudi v Cerknici in na Blokah delujejo prvi posredovalci; danes jih je že več kot 150. Za njih in za vse, ki bi želeli spoznati njihovo delo, v sklopu občinskega praznika občine Cerknica pripravljamo tudi dogodek Vrni mi utrip. Šlo bo za preverjanje usposobljenosti po različnih zanimivih scenarijih.

Scenarije bomo razporedili od glavnega prostora na parkirišču Trikotnik pri cerkniški osnovni šoli, tržnice in vse do upravne enote. Na vmesnih točkah bodo zabavne in poučne vsebine. Vsi poteki reševanj bodo skupaj z drugimi vsebinami odprti za javnost in lahko si jih bo ogledal vsak.

V soboto, 10. junija, vas vabimo, da se nam pridružite in preživite nekaj ur med reševalci različnih služb.

www.lekarna ljubljana.si
Veljavnost od 20. 4. do 12. 6. 2023

ZDRAVO

Čas za sejanje dobrih misli in navad!

izbrano iz kataloga ugodnosti

OMEGA 3

Prehransko dopolnilo z omega 3 maščobnimi kislinami v obliki mehkih kapsul, 60 mehkih kapsul.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in zdravstveno prehrano

redna cena: 17,11 €

cena s Kartico zvestobe

13,69 € + 3 POPUST: 20%

B-KOMPLEKS

Prehransko dopolnilo z vitamini skupine B v obliki žvečljivih tablet, z okusom pomaranče, s sladkorjem, 60 žvečljivih tablet.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in zdravstveno prehrano

redna cena: 7,19 €

cena s Kartico zvestobe

5,75 € + 2 POPUST: 20%

ALOE OLJE, ALOEVEA X2

Za nego kože s sokom aloe vere, izvlečkom kamilice, oljem mandlja in jojobe ter eteričnimi olji čajevca in sivke, 50 ml.

redna cena: 12,90 €

cena s Kartico zvestobe

10,32 € + 3 POPUST: 20%

LAK ZA NEGO NOHTOV VITRY

Ščiti in krepi poškodovane, krhke, razcepljene in lomljive nohte, 10 ml.

redna cena: 17,90 €

cena s Kartico zvestobe

14,32 € + 3 POPUST: 20%

DNEVNA KREMA

Vsakodnevna nega kože obraza in vratu, z vitaminom C in E, 50 ml.

redna cena: 7,01 €

cena s Kartico zvestobe

5,61 € + 2 POPUST: 20%

POSIP ZA OTROKE MALČEK

Za vsakodnevno nego dojenčkov po kopanju in previjanju, za zaščito pazduh, kožnih gub, vratu in dimelj, 100 g.

redna cena: 6,47 €

cena s Kartico zvestobe

5,18 € + 2 POPUST: 20%

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarna Ljubljana, specializiranih prodajalnih LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarna ljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarna Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Štike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Porudba velja od 20. 4. do 12. 6. 2023 oz. do prodaje zalog.

Lekarna Ljubljana

Novo vodstvo GZ Cerknica

Gasilska zveza (GZ) Cerknica je bila ustanovljena leta 1955. Povezovala je vsa prostovoljna gasilska društva na območju takratne skupne občine Cerknica, torej 22 društev.

Po nastanku občin Cerknica, Loška dolina in Bloke so se štiri gasilska društva iz občine Loška dolina organizirala v svojo gasilsko zvezo, v Gasilski zvezi Cerknica pa je ostalo sedemnajst prostovoljnih gasilskih društev (Cerknica, Dolenje Jezero, Gorenje Jezero, Dolenja vas, Grahovo, Ivanje selo, Unec, Rakek, Martinjak, Žerovnica, Begunje, Cajnarje, Bezuljak, Otave, Sveti Vid, Nova vas, Velike Bloke). Industrijsko gasilsko društvo Brest Cerknica, ki je bilo prav tako del GZ Cerknica, pa po propadu podjetja ne obstaja več.

Letošnja pomlad je bila v gasilskih društvih namenjena tudi volilno-programskim opravilom. Reči je treba, da je zanimivo, koliko novih, mlajših gasilcev je zasedlo vodilna in druga mesta v društvih. V vseh 17, kolikor jih združuje GZ Cerknica, v kateri je prav tako prišlo do spremembe vodstva. Po več mandatih sta se poslovila predsednik **Rajko Intihar** in poveljnik **Zdravko Novak**. Za svoje delo sta bila pohvaljena in dobila položaj častnih članov. Njuni mandatni poročili sta povzeli vse dejavnosti zveze, ki jih ni bilo malo. Vedno ni šlo vse gladko, pa vendar, prevladujejo dobri rezultati.

Predsednik Janez Kovačič

Poveljnik Klemen Purkart

Marca 2023 pa sta bila izvoljena nov predsednik, dolgoletni gasilec **Janez Kovačič**, in nov poveljnik, prav tako že izkušen gasilec, **Klemen Purkart**. Oba sta v svojih uvodnih nagovorih pozvala k skupnemu delu in sodelovanju, saj ima GZ Cerknica številne naloge. Predsednik je opozoril na delo komisij za mladino, članice in veterane. Dopolnili so ga predsedniki komisij, ki so poročali o delu, ki ne glede na volitve kontinuirano poteka. Poveljstvo sestavljata še dva občinska poveljnika; iz občine Cerknica je bil imenovan občinski poveljnik **Goran Kovačević**, iz občine Bloke pa **Jože Milavec**. Za predsedstvo in poveljstvo GZ Cerknica vsa tajniška in administrativna dela vodi dolgoletna zaslužna članica zveze **Lučka Milavec**, ki je pripravila obsežen koledar dogodkov v tem letu. Tu so posveti, mladinski kvizi, razna tekmovanja, orientacije – vse tja do 6. in 7. oktobra, ko bo kongres Gasilske zveze Slovenije v Žalcu. Prav posebne jubileje pa bodo letos praznovali v prostovoljnih gasilskih društvih Dolenje Jezero (24. junij, 100 let), Bezuljak (8. julij, 90 let) in Nova vas (23. julij, 130 let).

OBČINA CERKNICA

Občina Cerknica na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/07 – Odlist US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – Odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, in 21/18 – ZNOrg), Odloka o uresničevanju javnega interesa na področju kulture v občini Cerknica (Uradni list RS, št. 7/1998), Zakona o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – Odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 – Odlist US in 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in Statuta Občine Cerknica UPB-1 (Ur. list RS, št. 2/17) objavlja ponovljeni

JAVNI RAZPIS

za zbiranje vlog za sofinanciranje oz. financiranje obnove in vzdrževanja objektov kulturne dediščine v občini Cerknica v letu 2023, I. sklop.

1. Predmet ponovljenega javnega razpisa

Predmet ponovljenega razpisa je zbiranje vlog za sofinanciranje oz. financiranje obnove in vzdrževanje objektov kulturne dediščine na območju občine Cerknica v letu 2023 za I. sklop, ki se nanaša na sakralno dediščino.

Višina sredstev, ki so namenjena sofinanciranju oz. financiranju v javnem razpisu s sprejetim proračunom za leto 2023, je:

I. sklop – za sakralno dediščino:

**0605 – Spom. varstvene akcije
za sakralne objekte**

30.000,00 €

Vloge morajo biti v celoti pripravljene v skladu z razpisno dokumentacijo ter izpolnjevati vse pogoje za udeležbo, ki izhajajo iz razpisne dokumentacije.

2. Vsebina razpisne dokumentacije

- povabilo k oddaji vloge;
- predmet ponovljenega javnega razpisa;
- pogoji, ki jih morajo izpolnjevati vlagatelji;
- merila za vrednotenje in obravnavo;
- način in rok za oddajo vloge;
- vsebina vloge;
- izločitveni dejavniki;
- vrednotenje vlog in rok, v katerem bodo vlagatelji obveščeni;
- odgovorna oseba za dajanje informacij med razpisom;
- spremembe in dopolnitve razpisne dokumentacije;
- koriščenje sredstev;
- priloge: obrazci 1–7 (vloga, izjava 1, izjava 2, soglasje, vzorec pogodbe, poročilo, zahtevek).

3. Način in rok za oddajo vlog

Vloga se šteje za pravočasno, če je predložena oziroma prispe na naslov naročnika **do srede, 31. 5. 2023, najpozneje do 12.00, v zaprti ovojnici z oznako »Ne odpiraj – vloga – ponovljenega javni razpis – dediščina«**. Naslov pošiljatelja mora biti označen na hrbtni strani.

Ponudniki oddajo vloge po pošti ali osebno na naslov: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Prijavitelji lahko dobijo dodatne pisne informacije na pisna vprašanja, poslana do 26. 5. 2023. Odgovorna oseba za posredovanje informacij je Maruša Opeka (marusa.opeka@cerknica.si).

4. Priloge

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani Občine Cerknica: <http://www.cerknica.si/>.

Številka: 410-0062/2022

Datum: 8. 5. 2023

OBČINA CERKNICA
Župan
Marko RUPAR

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Ne pozabite dopisati še vašega naslova. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **24. maja**.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku junija.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih podarja Notranjski študentski klub.

1. nagrada: bombažna vrečka, steklenička, beležka;

2. nagrada: steklenička, beležka;

3. nagrada: bombažna vrečka, beležka.

Nagrajenke aprilske številke so:

1. nagrada: celovita nega psa – **Beti Novak**, Unec 112, 1381 Rakek;

2. nagrada: toaleta krempljev – **Anja Šumrada**, Cesta v Pretržje 10, 1381 Rakek;

3. nagrada: šampon za pse – **Mateja Melink**, Primšarjeva ulica 5, 1380 Cerknica.

Nagrajenke lahko nagrade, ki jih podarja Pasji salon Loti, prevzamejo v njihovem salonu v Cerknici.

						Glasiło obćine Cerknica	NEKDAJ AVTO ZASTAVA 101	AMERŠKI IZUMITELJ SRBSKEGA RODU (NIKOLA)	KRALJICA ŠPORTA	PRESTOL	OSLOV GLAS	LONČENA POSODA	POPEČEN REŽENJ KRUHA	OPRAVLJAJNE KRSTA	OPERNI PEVEC DARIAN
						IGRALKA NEPOMEMBNE VLOGE									
						ZAPOREDJE ŠTRH TONOV									
						GL. MESTO NORVEŠKE					KAVBOJSKA VRV				
						HALJA MUSLIMANK					LJUDSTVO V SUDANU				
															DALJŠI SUKNJIČ
	ČOPASTA KOKOS	SL. JAZZ TROBENTAČ (PETAR)	MEVŽA, REVA	MESTO V STRI	DAJATVE RIMSKI KURUI					SLED STOPAL					
					EVICA					FR. PISAT. (ALPHONSE)					
VAS SEVERNO OD VIDMA								RIBJE JAJČECE					TANTAL		
								NEGOTOVOST					LETEČA PERNATA ŽIVAL		
ZGORNJI DEL OBUVALA						OTOK V ALEUTH					JAPONSKI PISATELJ (AKINARI)	PRIPRAV. PECIVA			
						RAČ. DELOV. SPOMIN						SL. REŽISER (IGOR)			
ZELO NEGATIVEN ODNOS DO KOGA							DEJAVNOST VARUHOV								
							OTOK SULAWESI								
NOVOZE- LANDSKI NELETEČ PTIC					PESNIK MERMOLJA				ČEŠ. ŠAHIST (RICHARD)					ZNAČILNOST VSEMOČ- NEGA	FRANCOSKI MATEMATIK IN FIZIK (ANDRE MARE)
									IVERNA PLOŠČA						
GANSKI DIPLOMAT (KOFI)					NOVINARKA JARC					DEKLE (NAREČNO)					
										POLJSKA KURA					
						CERKLJAN- SKA ŠEMA							SAMARU		
													DENAR V LESOTU		
						ITALUANSKI BAKRO- REZEC VICO					OSTRINA KOSE, SRPA				
											ANG. SVET- LO PIVO				
						TRG VRED- NOSTNIH PAPIRJEV						MESTO NA HONŠUJU			
												ANDREJ ZIGON			
						TEKOČE STOPNICE									
						KRAJ PRI LJUBLJANI									

Rešitev prejšnje križanke (vodravno): SIGNALIST; ERNA MUSER, KIAR, BENI, PASJI SALON, LAL, SVOD, VO, GOSPOŠKA, NALOM, ESTET, AVATAR, EMILIO, VAR, IBA, NAPA, GMOTA, SKRB, ANET, AIR, LAO, EE, NIZ, PIOTR, IGALO, GAD, MATE, RENE, UNOVČENJE, MONTINJAN. Težje besede: ATKA, ČUŠPERK, ESKALATOR, LOTI, UEDA.

DNEVI KULTURE

v sodelovanju JSKD, Kulturni dom Cerknica in Galerija Krpan

KISE, KUDRI, KAL:

v Galeriji Krpan Cerknica

20.5.

▶ 17:00 - Čebela se predstavi
Odprijetje likovne razstave (Pa-leta)

▶ 17:30 - 19:30 Gaze umetnosti
vokalni koncert

▶ 20:00 - Jam session

26.5.

▶ 20:00 - GLITCH WOMAN

Odprijetje razstave akademskega
oblikovalca vizualnih komunikacij in asistenta
na ALUO - Martina Petriča

▶ 21:00 - DJ

TURISTIČNO
DRUŠTVO
RAKEK

Vabi na tradicionalni

13. POHOD PO KUNAVERJEVI POTI

sobota, 3. junij 2023 ob 9.00 uri

na železniški postaji Rakek

Pohod bodo popestrili:

- kulturni program,
- slastne dobrote,
- živa glasba in
- bogat srečelov.

LEPO VABLJENI!

KADROVSKA ŠTIPENDIJA

Razpisujemo kadrovske štipendije
za poklic klepar-krovec.

Lesene konstrukcije, krovstvo,
kleparstvo in tesarstvo,
hidroizolacije.

MGing

MGing d.o.o.
podružnica Novorazska

041 900 797
info@ming.si
www.ming.si

My Green roof

LEPO VABLJENI!

Savne in kozmetične storitve
SVAROG

Kuponček
10€
pri storitvi ali
nakupu nad 60 €

OBRAZ
različne nege obraza,
kemični piling Dermaceutic,
Aquapeel, Coolift, Carboxy terapija
Keratsinsko vžiganje trepalnic,
Laminacija obrvi

DEPILACIJA
vosek, sladkor,
trajno lasersko odstranjevanje

NEGA NOG
estetska in medicinska
pedikura

SAVNA
infra, finska

OBLIKOVANJE TELES
kavitacija, maderoterapija, RF,
Lipo laser, Cryo, Vacuslim,
strojna limfna drenaža
pukstrazing, 4. ročice, 4. ročice

NEGA ROK
manikura, permanentno lakiranje,
Polygel podaljševanje nohtov,
lax za poškodovane nohte,
poslikave

MASAŽE
klasične, protibolečinska
hrbta na stolu, primerno
tudi za nosečnice

KONDIICIJA
Individualni in skupinski
kondicijski treningi

031 549 385
andi.podobnik@gmail.com
www.andifit-svarog.si

Rihard d.o.o., Partizanska 20, 1380 Cerklja

V maju ...

Brezplačen vpis

V maju prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.
 ✨ KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo. ✨ KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda ✨ KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda ✨ KJUC z enotami

Bralni požiralniki

Bralna značka za mlade in odrasle. Do 3. decembra 2023.
 ✨ KJUC z enotami

Ponedeljek, 8. maj

Pravljina urica z ustvarjalno delavnico

✨ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ✨ 17.00 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Torek, 9. maj

Pravljina urica z ustvarjalno delavnico

✨ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ✨ 17.00 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Prezaposlena

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sreda, 10. maj

Majski križ – kraž

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico
 ✨ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 709 10 78.
 ✨ 17.00 ✨ in ✨ KJUC

Četrtek, 11. maj

Majski križ – kraž

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico
 ✨ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 709 10 78.
 ✨ 17.00 ✨ in ✨ KJUC

Pianistični večer

✨ 19.00 ✨ Dvorana GŠ Stari trg
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Air

Film, športna drama
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 20.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Petek, 12. maj

Klub zadovoljnih žensk: Naslednje poglavje

Film, komedija
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 20.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sobota, 13. maj

Brezplačni ogled izvira Rakca v rovu za starim gasilskim domom na Rakeku

✨ Obvezni škornji in svetilka
 ✨ 10.00 ✨ Nekdanji gasilski dom na Rakeku, Gasilska ulica 1
 ✨ TD Rakek

Festival Zelenfest

Ogled Križne jame – zbor pred Križno jamo
 ✨ Prijave: www.nsk-klub.si do popolnitve mest oz. do dva dni pred dogodkom ✨ 13.30
 ✨ Vhod pred Križno jamo ✨ NŠK

V 80 dneh okoli sveta

Film, animirana pustolovščina
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 18.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Varuhi galaksije: 3. dejanje

Film, fantastična akcija
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 18.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Nedelja, 14. maj

Cerkniški polmaraton

Tekaška prireditve
 ✨ maraton-cerknica.si
 ✨ 9.00 ✨ Izišport

Festival Zelenfest

Vadba z Nejcem Kotnikom
 ✨ Prijave: www.nsk-klub.si do popolnitve mest oz. do dva dni pred dogodkom ✨ 10.00
 ✨ Vadbni center Olimp ✨ NŠK

Jaz in moj muc Ru

Film, mladinski
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 18.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sarajevo safari

Film, dokumentarni
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Ponedeljek, 15. maj

Igor Vidrih: Čopič pripoveduje

Odprte slikarske razstave
 ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KJUC

Torek, 16. maj

Nekega lepega jutra

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Četrtek, 18. maj

Potpisno predavanje Maše Simčič – Uganda

✨ 17.00 ✨ in ✨ VGC Cerknica

Nastop komornih skupin in solistov

✨ 19.00 ✨ Dvorana GŠ Cerknica
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

18. slikarski ex-tempore Rak Rakek

Odprte razstave del in podelitev priznanj
 ✨ Razstava bo na ogled do 16. junija 2023 v času urnika rakovške knjižnice.
 ✨ 19.00 ✨ KJUC in KD Rak Rakek

Modelar

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Petek, 19. maj

Veter v laseh – s športom proti drogi

Javna športna prireditve
 ✨ 8.00–12.10 ✨ in ✨ OŠ Notranjski odred Cerknica

Renfield

Film, komična srhljivka
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sobota, 20. maj

Zelena oaza doline Rakov Škocjan

Pohod po Rakovi kotlini
 ✨ Prispevek: 10 €, za člane TD Rakek brezplačno
 ✨ 9.00 ✨ Hotel v Rakovem Škocjanu ✨ TD Rak Rakek

V 80 dneh okoli sveta

Film, animirana pustolovščina
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 18.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Varuhi galaksije: 3. dejanje

Film, fantastična akcija
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Nedelja, 21. maj

Zelenfest

S kanuji do Jamskega zaliva
 ✨ Prijave: www.nsk-klub.si do popolnitve mest oz. do dva dni pred dogodkom ✨ 10.00 ✨ Pred Centrom za obiskovalce Cerkniško jezero ✨ NŠK

UPS2! Pustolovščina se nadaljuje

Film, animirana pustolovščina
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 18.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Izginjanje

Film, dokumentarni
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Torek, 23. maj

Zveri

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Četrtek, 25. maj

Predstavitve digitalne platforme DIGI-SCENA
 ✨ 17.00 ✨ VGC Cerknica
 ✨ VGC Cerknica, Center Korak

Petek, 26. maj

Koncert orkestrov Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica

✨ Vstop prost ✨ 10.00 ✨ KD Cerknica
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Alenka Veber – Sledi:

61 babjepolskih odkruškov
 Predstavitve knjige
 ✨ 19.00 ✨ in ✨ KJUC

Koncert orkestrov Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica

✨ Vstop prost ✨ 19.00 ✨ KD Cerknica
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Sobota, 27. maj

Mala morska deklica

Film, mladinski
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 17.30 ✨ in ✨ KD Cerknica

Hitri in drzni 10

Film, akcija
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Nedelja, 28. maj

Binkoštni pohod do cerkve sv. Miklavža na Slivnici

✨ www-cerkniško-jezero.si
 ✨ TD Cerkniško jezero

Jaz in moj muc Ru

Film, mladinski
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 18.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Ko ljubezen spet potrka

Film, romantična komedija
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 20.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Ponedeljek, 29. maj

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: Sanja Lončar – Ščepec rešitve – zamolčane moči začimb
 ✨ 17.00
 ✨ KJUC ✨ Fani Černigoj in KJUC

Torek, 30. maj

Po soncu

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sreda, 31. maj

Eneja Kobal: Absolutno preveč – Dnevniški zapisi dekleta, ki je premagalo anoreksijo

Predstavitve knjige in pogovor z avtorico ✨ 19.00 ✨ in ✨ KJUC

Do 12. maja

Cerkniško jezero – biser Notranjske

Fotografska razstava Tineta Šubica
 ✨ V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Do 13. maja

Borut Kraševac: Moja dolina

Razstava fotografij
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ in ✨ KJUC

Do 31. maja

»Pot pod noge pa smo šli ...« – Rakek skozi otroške oči

Razstava izdelkov otrok iz Vrtca Martin Krpan Cerknica, Enota Rakek (skupine Metuljčki, Ježki in Pikapolonice s strokovnimi delavkami)
 ✨ V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

8. maj–2. junij

Tone Intihar: razstava unikatnih lesenih izdelkov

✨ V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

8. maj–10. junij

Marinka Cempres Turk: Kulinarika na poštinih znamenjih

Razstava
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ V razstavnici vitrine cerkniške knjižnice ✨ KJUC

15. maj–7. junij

Igor Vidrih: Čopič pripoveduje

Slikarska razstava
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ in ✨ KJUC

Do 30. junija

Jeep 43 – legenda, ki živi

Razstava iz zbirke Luka Zalokarja
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ Na oddelku za odrasle in mladino ✨ KJUC

V juniju ...

Sobota, 3. junij

13. Kunavarjev pohod

✨ 9.00 ✨ Železniška postaja Rakek
 ✨ TD Rak Rakek

Slovesnost ob prevzemu Doma zaščite in reševanja Rakek z veliko vrtno veselico z Mladimi gamsi

✨ Gasilski dom PGD Rakek
 ✨ 18.00 ✨ PGD Rakek